

ရွာရိုးကိုးပေါက်
လင်းယုန်မောင်မောင်

လူထုဒေါ်အမာရဲ့ စိန်ရတုသဘင် မြင်ကွင်းကျယ်

ပထမဆုံးထွက်လာတဲ့ မိုးဂျာနယ်မှာ ပထမဆုံးရေးလိုက်တဲ့ ကျွန်တော့် ဆောင်းပါးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပထမဆုံး ကျွန်တော် ရှင်းလင်း တင်ပြချင်တာကတော့ ‘ရွာရိုးကိုးပေါက်’ဆိုတဲ့ ခေါင်းစီးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပါပဲ ...

တကယ်တော့ ‘ရွာရိုးကိုးပေါက်’ဆိုတဲ့ စကားဟာ မူလ အညာစကား အညာသားများ ပြောနေကျ အသုံးအနှုန်းစကားလုံး တစ်ခုပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီနေ့ ဒီစကားကို မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး နေရာအနှံ့အပြားမှာ သုံးနှုန်းပြောဆိုနေကြပါပြီ။ ဒီစကားလုံးရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း လူတိုင်း နားလည်နေကြပါပြီ။ လူတိုင်း သိနေကြပါပြီ။

လူငယ်လူရွယ် သူငယ်ချင်းချင်း ‘ဒီကောင် ရွာရိုးကိုးပေါက် လျှောက်သွားနေတဲ့ အကောင်ပါ ကွာ’လို့ ပြောတတ်ကြသလို၊ အလည်လွန်ပြီး အိမ်ပြန်နောက်ကျနေတဲ့ ယောက်ျားကို မိန်းမ လုပ်သူက ... ‘ရှင် တစ်နေကုန် တစ်နေခန်း ရွာရိုးကိုးပေါက် လျှောက်လည်နေတာပေါ့လေ’လို့ ဆူတတ်ပူတတ်ကြပြီး၊ အဖေဖြစ်သူက အသုံးမကျတဲ့ သားကို ... ‘မင်းဟာ အိမ်အလုပ်တော့ ဘာမှ မလုပ်ချင်ဘူး၊ ရွာရိုးကိုးပေါက် လျှောက်လည်နေချင်တာပဲ’လို့ ဆူပူကြိမ်းမောင်းလေ့ ရှိကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို လူတိုင်းပါးစပ်ဖျားမှာ အသုံးများ နေတဲ့ ‘ရွာရိုးကိုးပေါက်’ဆိုတဲ့ စကားလုံး ထဲက ‘ရွာရိုး’ဆိုတဲ့ စကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို လူ

တိုင်း လွယ်လွယ်နဲ့ သိနိုင်ကြပေမယ့် ‘ကိုးပေါက်’ ဆိုတဲ့ စကားရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကတော့ အတော်ကလေး စဉ်းစားရကျပ်တယ်ခင်ဗျာ။ ရွာကို ပတ်ပြီး ကာရံထားတဲ့ ဒြစည်းရိုးကို ရွာစည်းရိုး (တစ်နည်းပြောရရင်) ရွာရိုးလို့ ခေါ်ကြတယ်ဆိုတာ လူတိုင်း သိကြ နားလည်ကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ‘ကိုးပေါက်’ဆိုတဲ့ စကားအရ၊ အဲဒီရွာစည်းရိုးဖြစ်တဲ့ ရွာရိုးမဟုတ်ဘဲ ဘာကြောင့် အပေါက်က ‘ကိုးပေါက်’ ဖြစ်နေရတာလဲ၊ ဖြစ်ချင်းဖြစ်ရင် နှစ်ပေါက်၊ ဒါမှ မဟုတ် လေးပေါက်ပဲ ဖြစ်သင့်တာပေါ့။ ရွာအရှေ့ပေါက်နဲ့ အနောက်ပေါက်၊ ပြီးတော့ ရွာတောင်ပေါက်နဲ့ မြောက်ပေါက်ပဲ ရှိရမှာ ပေါ့။ အခုတော့ ရွာရိုးမှာ အပေါက်ကိုးပေါက် ဖြစ်နေတာ သဘာဝသိပ်မကျသလို စဉ်းစားလို့ လည်း မရဘူးပေါ့ခင်ဗျာ ...။

အဲဒီတော့ တစ်ခုပဲ စဉ်းစားလို့ ရတာက တကယ်ရွာမှာ တံခါးပေါက် ဘယ်နှပေါက်ပဲရှိရှိ၊ ဒီနေရာမှာ တော့ စာနဲ့ ပေနဲ့၊ စာသံ ပေသံ ကာရံလိုက်အောင် ‘ရိုး’နဲ့ ‘ကိုး’ကို ကာရံယူပြီး ‘ရွာရိုးကိုးပေါက်’ လို့ ဖြစ်သွားတဲ့ သဘောပဲလို့ ထင်ပါတယ်။ တကယ်လို့ သဘာဝကျအောင် ယုတ္တိရှိအောင် ‘ရွာရိုးနှစ်ပေါက်’ ‘ရွာရိုးလေးပေါက်’ ဆိုရင် ပြောရတဲ့ လူမှာ အောင့်တောင့်တောင့် ဖြစ်သလို နားထောင်ရမှာ နားထဲမှာ အောင့်တောင့်တောင့် ဖြစ်နေမှာ သေချာပါတယ်။ အဲဒီတော့ ‘ရွာရိုးကိုးပေါက်’ဆိုတဲ့ စကားကို ဒီတိုင်းပဲ ထားလိုက်ကြတာပေါ့ဗျာ။

အဲဒီ ‘ရွာရိုးကိုးပေါက်’ဆိုတဲ့ စကားဟာ စောစောက ကျွန်တော်ပြောခဲ့တဲ့ ဥပမာ ဥပမေယျတွေ အတိုင်း ကိုယ့်အိမ်မှာ ငြိမ်ငြိမ်မနေဘဲ တစ်နေကုန် တစ်နေခန်း လျှောက်သွားနေတဲ့ လူ၊ ဟိုနေရာရောက် ဒီနေရာရောက်၊ နေရာတကာ ရောက်တတ်တဲ့ လူ ... တစ်နေရာထဲမှာ ဘယ်တော့မှ လူန္ဒြေရရ မနေဘဲ၊ လတ်လျား လတ်လျားနဲ့ လျှောက်သွားနေတဲ့

လူ ... အဲဒီလိုလူမျိုးကို ‘ရွာရိုး ကိုးပေါက် လျှောက်သွားတဲ့ လူလို့ ’ ပြော တတ်ကြပါတယ် ...။

အဲဒီလို တစ်နေရာထဲမှာ ငြိမ်ငြိမ်ဆိတ်ဆိတ် လူန္ဒြေရရမနေဘဲ တစ် နေကုန် တစ်နေခန်း ‘ရွာရိုး ကိုးပေါက်’ လျှောက်သွားနေတဲ့ လူကတော့ တခြားလူ ဟုတ်ပါရိုးလား ... ကျွန်တော်ဆိုတဲ့ ကျွန်တော် လင်းယုန်မော င်မောင်ပေါ့ ခင်ဗျာ။

တကယ်ပါ ကျွန်တော်ဆိုတဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ဘယ်တော့မှ တစ်နေရာ ထဲမှာ ငြိမ်ငြိမ်ဆိမ်ဆိမ် မနေတတ်ပါဘူး၊ မနက်မိုးလင်းက ညနေ နေဝင် မိုးချုပ်အထိ ပန်းချီဆရာအိမ်တွေ၊ စာရေး ဆရာအိမ်တွေ၊ ပုံနှိပ်တိုက် တွေ၊ စာပေတိုက်တွေ၊ မဂ္ဂဇင်းတိုက်တွေကို တစ်အိမ်မဟုတ်တစ်အိမ်၊ တစ်တိုက်မဟုတ် တစ်တိုက် ဆိုသလို ‘ခြေတို’အောင် လျှောက်သွားလေ့ ရှိပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာ အဲသလို ရွာရိုးကိုးပေါက် လျှောက်သွားတတ်သ လို စာပေဟောပြောပွဲ ဆိုရင်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ တစ်နံတစ်လျား အနှံ့အပြား သွားခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ပွဲပေါင်း ၃၀၀ ကျော်ခဲ့ပါပြီ။

မြန်မာပြည် မြောက်ဖျား အသွားအလာခက်တဲ့ ပင်လည်ဘူးမြို့က နေ မြန်မာနိုင်ငံ မြေပုံထဲက တောင်ဘက်အစွန်းဆုံးမှာ ရှိတဲ့ ကော့သော င်းမြို့ ဝိတိုရိယအင်္ဂလိပ် ရောက်ခဲ့တဲ့ အပြင် ‘ရှမ်းပြည်နယ် ကို တောင် ပိုင်းရော မြောက်ပိုင်းရောကွယ် နှံ့ခဲ့တယ်’ဆိုတဲ့ ဒေါ်မေရှင်ရဲ့ သီချင်းထဲ ကလို ရွှေညောင်၊ တောင်ကြီး၊ အင်းလေးကန်နဲ့ လားရှိုး၊ မူဆယ်၊ နမ်းခ မ်းအထိ အရောက်လှမ်းခဲ့ဖူးပါတယ်။ မြစ်ဝကျွန်း ပေါ်တစ်ဝှမ်းနဲ့ ရခိုင် တောင်တန်းကိုကျော်ပြီး ကျောက်ဖြူ၊ ရမ်းဗြဲ၊ စစ်တွေ၊ မင်းပြား အထိ ခရီးသွားခဲ့ဖူးပါတယ်။

အဲသလို ရန်ကုန်မှာ နေရင်လည်း အိမ်မကပ်ဘဲ နေဝင်မိုးချုပ်အထိ ဟိုသွား ဒီသွား လှုပ်ရှားနေတတ်ပြီး အခြေအနေပေးတိုင်း အခွင့်သာတိုင်း မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးကို ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်ရာမှတ်ပြီး အမြဲမပြတ် သွားတတ်လွန်းလို့ တစ်ခါတုန်းက ကျွန်တော့်ကို ဆရာပါရဂူက ‘မျောက်နဲ့တောင် နှိုင်းပြီး ဂုဏ်ပြုခဲ့ဖူးပါတယ်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်က ကျွန်တော် ဒုလ္လဘရဟန်းဘဝနဲ့ ဆရာပါရဂူဆီ စာရေးပြီး အမှာ စာ အလှူခံခဲ့ ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ် ‘စာပေရုပ်ပုံလွှာ’စာအုပ်မှာ ကျွန်တော် ဘုန်းကြီးဝတ်တာကို ဆရာပါက ‘လင်းယုန်မောင်မောင်နှင့် ဘုန်းကြီးဘဝကို ဆက်စပ်ကြည့်၍ မရပေ။ ဘုန်းကြီးဘဝသည် ငြိမ်နေရသည် ။ လင်းယုန်မောင်မောင်ကား အမြဲလှုပ်ရှားနေသည် ၊ မျောက်ရှုံးလောက်အောင် ဆော့ကစားသည် ။ ကလေးတစ်ယောက်ကို ဆရာတော်တစ်ပါး၏ ဣန္ဒြေ သိက္ခာနှင့် ခြေငြိမ်ငြိမ်နေရသည့် ဘုန်းကြီးလောကထဲ ရောက်နေသည် မှာလည်း အံဝင်ခွင်ကျ မရှိလှ ပေလို့ ... ရေးသား ဝေဖန် ဂုဏ်ပြုတာကို ခံခဲ့ရဖူးပါတယ်။

အဲသလောက်ထိအောင် ခြေထောက်မှာ ဗွေပေါက်ပြီး၊ ရန်ကုန်မှာ ရော မြန်မာတစ်နိုင်ငံ လုံးကိုပါ ရွာရိုးကိုးပေါက် လျှောက်သွားနေတတ်တဲ့ ကျွန်တော့်ကို ‘မိုးဂျာနယ်’အယ်ဒီတာအဖွဲ့က ပင်တိုင် ဆောင်းပါး အပတ်စဉ်ရေးဖို့ တာဝန်ပေးလာတဲ့ အတွက် ‘ရွာရိုးကိုးပေါက်’ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ရေးပေးဖို့ သဘောတူ တာဝန်ယူလိုက်ရပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ရွာရိုးကိုးပေါက် လျှောက်သွားရင်းနဲ့ ရောက်လေရာ ပေါက်လေရာ အရပ်တကာမှာ ကြုံသမျှ တွေ့သမျှကို ‘မိုးဂျာနယ်’ ပရိသတ်အတွက် ပြန်လည်ဖောက်သည် ချဖို့ စီစဉ်ထားပါတယ်။

အဲဒီတော့ အခုပွဲဦးထွက် မိုးဂျာနယ်မှာ ရွာရိုးကိုးပေါက်
လျှောက်သွားရင်းနဲ့ မကြာခင်က ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ခဲ့ရ
တဲ့ လူထုဒေါ်အမာရဲ့ ၇၅ နှစ်မြောက် မွေးနေ့ပွဲ အကြောင်းကို ပွဲဦးထွက်
ဖောက်သည် ချချင်ပါတယ်။

တကယ်တော့ လူထုဒေါ်အမာရဲ့ မွေးနေ့အခမ်းအနား ကျင်းပတာ ဒီ
နှစ်မှ မဟုတ်ပါဘူး၊ လူထုဒေါ်အမာ အသက် ၇၀ ပြည့်တဲ့ ၁၉၈၅ ခုနှစ်
ကစပြီး ကျင်းပခဲ့တာ အခု ၇၅ နှစ်ပြည့်တဲ့ ၁၉၉၁ ခုနှစ်အထိ ၆ ကြိမ်၊ ၆
ခါ၊ ၆ နှစ်တိတိ ရှိပါပြီ။

အဲဒီလို ၁၉၈၆ ခုနှစ်ကစပြီး ၁၉၉၁ အထိ ၆ ကြိမ် ၆ ခါ ကျင်းပလာခဲ့
တဲ့ လူထုဒေါ်အမာရဲ့ မွေးနေ့ပွဲတွေမှာ ကျွန်တော် တကူးတက အမှတ်
တရ ကျွန်တော် တက်ရောက်ခဲ့တာ ၃ ကြိမ်၊ ၃ခါ ရှိပါပြီ။ ပထမဆုံး ဒေါ်
အမာ အသက် ၇၀ ပြည့်တဲ့ ၁၉၈၅ ခုနှစ်က တစ်ခါ၊ ၇၃ နှစ်ပြည့်တဲ့ ၁၉
၈၇ ခုနှစ်က တစ်ခါ၊ ၇၅ နှစ်ပြည့်တဲ့ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှာ တစ်ခါ၊ စုစုပေါ
င်း ၃ ကြိမ်၊ ၃ ခါ လူထုဒေါ်အမာရဲ့ မွေးနေ့ကို
မရောက်ရောက်အောင်သွားပြီး မဖြစ်ဖြစ်အောင် တက်ခဲ့ပါတယ်။

အခုလို လူထုဒေါ်အမာရဲ့ မွေးနေ့ အခမ်းအနားတွေကို အခြေအနေ
ပေးရင် ပေးသလို ရန်ကုန်က မန္တလေးအထိ အသွားအပြန်
ငွေကုန်ကြေးကျခံ လူအပင်ပန်းခံပြီး တက်ရောက်ခဲ့တာနဲ့ ပတ်သက်လို့
ကျွန်တော့်မှာ အခြေခံ အကြောင်းနှစ်ချက်ရှိပါတယ်၊ ပထမအကြောင်း
ကတော့ လူထု ဒေါ်အမာရဲ့ ချစ်လှစွာသော ခင်ပွန်းဖြစ်တဲ့ ကွယ်လွန်သူ
လူထုဦးလှဟာ ကျွန်တော်နဲ့ လက်ပွန်းတတီး ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ပြီး ကျွန်
တော် အင်မတန်လေးစားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခဲ့လို့ ပါပဲ။

ဒါထက်ပိုပြီး အဓိကကျတဲ့ အကြောင်းကတော့ လူထုဒေါ်အမာဟာ

မြန်မာအမျိုးသမီးလောကနဲ့ စာပေလောကမှာ ရှာမှ ရှားလှတဲ့ သတင်း စာဆရာမကြီး စာရေးဆရာမကြီးဖြစ်ပြီး သူရေးသားပြုစုခဲ့တဲ့ စာအုပ် စာပေတွေဟာ အရေအတွက်များ သလောက် အရည်အသွေးနဲ့ အရေးအသားရော အကြောင်းအရာပါ လက်ဖျားခါရလောက်အောင် ပြောင်မြောက်ပြေပြစ်သလို၊ လူပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ လည်း ဒေါ်အမာရဲ့ စိတ်နေသဘောထား၊ အပြောအဆို၊အနေအထိုင် အပြုအမူတွေဟာ အင်မတန်မှ ခင်မင်စရာ နှစ်လိုစရာ ကောင်းလှလို့ ပါပဲ။

ပြီးတော့ ဒီနှစ် ၁၉၉၀ မှာ ကျင်းပတဲ့ အခမ်းအနားဟာ ခါတိုင်းနှစ်တွေထက် ထူးခြားပြီး ၇၅ နှစ်ပြည့်တဲ့ စိန်ရတုမွေးနေ့ အခမ်းအနားဆိုတော့ မဖြစ်မနေတက်ဖြစ်အောင် ဆက်ဆက်တက်မယ် ဆိုတဲ့ ရည်မှန်းချက်လည်း ပါပါတယ်။

ဟုတ်လည်း ဟုတ်ပါတယ်၊ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အသက်ကို ၂၅ နှစ်တစ်ကြိမ် ပိုင်းခြားပြီး ငွေရတု (၂၅)နှစ်၊ ရွှေရတု (နှစ်၅၀)စသဖြင့် အမှတ်တရ အမည်နာမ ဝေါဟာရတွေ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အထဲက စိန်ရတုလို့ ခေါ်ကြတဲ့ (၇၅)နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားဟာ အင်မတန်မှ ကြုံတောင့် ကြုံခဲ ထူးကဲလှပါတယ်။ နှစ်ပေါင်း (၇၅)နှစ်ကြာမှ တစ်ကြိမ်သာ ကြုံရတဲ့ ပွဲမျိုးမို့ လူထု ဒေါ်အမာရဲ့ စိန်ရတုပွဲကို နှစ်ဖြစ်အောင် နှံ့ခဲ့တာပါပဲ။

ကျွန်တော်သာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ရန်ကုန်မှာ ရှိနေကြတဲ့ လူငယ်လူရွယ်၊ လူလတ် လူကြီးပိုင်း ရောက်နေကြတဲ့ စာရေးဆရာ အတော်များများဟာ မန္တလေးက လူထုဒေါ်အမာရဲ့ ၇၅ နှစ်မြောက် စိန်ရတုမွေးနေ့ပွဲကို တက်ရောက် ဆင်နွှဲချင်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အချိန်အခါနဲ့ အခြေအနေအရ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မတက်ရောက်နိုင်ခဲ့ကြပါဘူး။ ဒီကြားထဲ

က ဇွဲနဘဲနဲ့ အားခဲပြီး ဒီပွဲကို ရန်ကုန်က တကူးတက တက်ရောက်လာကြတဲ့ စာပေသမား။ အနုပညာသမားတွေကို မွေးနေ့ အခမ်းအနားကျင်းပတဲ့ ၂၉-၁၀-၉၀ ရက်နေ့ မနက်က တောင်လေးလုံး ဆရာတော်ကို ပညာ (အမရပူရ)ရဲ့ ကျောင်းတိုက်မှာ အတော်များများက လေး တွေ့လိုက်ရလို့ တအံ့တဩတောင် ဖြစ်မိပါတယ်။

အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ စာရေးဆရာ ဒါရိုက်တာ ဆရာကြီးဦးသုခ တို့ အဖွဲ့က လေးယောက်၊ ကဗျာဆရာ မောင်ခိုင်မာနဲ့ စာရေးဆရာနေဝင်းမြင့်တို့ အပါအဝင် အင်းစိန်က စာပေသမားအုပ်စုက ခြောက်ယောက်၊ ကာတွန်းမြေဇာရဲ့ မိသားစုက လေးယောက်၊ ပြီးတော့ တစ်ဦးချင်း တစ်ယောက် ချင်း လာကြတဲ့ ကျွန်တော်ပါ ပေါင်းလိုက်တော့ အားလုံး စုစုပေါင်း ရန်ကုန်က လူ ၂၀ လောက် လာ ကြတာ တွေ့ရပါတယ်။

အဲဒီလို ရန်ကုန်နဲ့ အင်းစိန်အပြင် မော်လမြိုင်၊ မိတ္ထီလာ၊ မြင်းခြံ၊ တံတားဦး၊ ကျောက်ဆည်၊ စစ်ကိုင်းစတဲ့ မြို့တွေက လူထုဒေါ်အမာကို ကြည့်ညှိလေးစားသူများ နဲ့ ခင်မင်ရင်းနှီးသူများ ပါ ပရိသတ် ၂၀၀ ကျော် လောက် ရောက်လာကြတာမို့ တပျော်တပါးနဲ့ အားရဝမ်းသာစရာကြီးပါပဲ။

အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က ပရိသတ် စုံလင်များ ပြားသလို မွေးနေ့အခမ်းအနား အစီအစဉ်တွေက လည်း တစ်နေ့ကုန်လောက်အောင် များ ပြားစုံလင်လှပါတယ်။ ရှေးဦးစွာ ဆရာစိုနိုင်ရဲ့ ထူးမခြားနား သီချင်းခန့်ကြီးနဲ့ အခမ်းအနားကိုဖွင့်ပြီး ဆရာတော် ကိုပညာ(အမရပူရ)က အမှာ စကား မိန့်ကြားပါ တယ်။ အဲဒီနောက် အမျိုးသား စာပေဆုရ စာရေးဆရာမ တင်မမခိုင်က မွေးနေ့မင်္ဂလာ သြဘာစာကို ဖတ်ကြားပြီး မွေးနေ့ရှင် လူထုဒေါ်အမာအကြောင်း တစေ့တစောင်း တင်ပြသွားကြတဲ့

ဟောပြော ချက်တွေ၊ စာတမ်းတွေ၊ ကဗျာတွေ၊ ပုံတူပန်းချီကားတွေ၊ တေးသီချင်းဂီတတွေနဲ့ ရှုထောင့်အသီးသီး က ရေးသားရွတ်ဆို ပေးအပ် ပူဇော်ကြတဲ့ အစီအစဉ်တွေနဲ့ စိုစိုပြည်ပြည် မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ရှိလှပါတယ်။

အဲဒီမှာ ဒေါ်အမာအကြောင်း တစေ့တစောင်း တင်ပြ ဟောပြော သွားကြသူတွေကတော့ ဆရာကြီး ဦးသုခ၊ ကျွန်တော်၊ ခင်ဆွေဦး၊ မြေဇာ၊ ကိုအလင်္ကာနဲ့ လူထု ကိုသစ်လွင်တို့ ပါပဲ။ စာတမ်း ဖတ်ကြားသူတွေ ကတော့ ဒေါ်မာလာ၊ ရွှေဘိုမိမိကြီးတို့ ဖြစ်ပြီး မောင်နွေထက်၊ စိုးမြင့်လတ်၊ ကိုငြိမ်း(မန္တလေး)နဲ့ မောင်ခိုင်မွန်(ပလိပ်)တို့ က ကဗျာတွေ ရွတ်ဆို သွားခဲ့ကြပါတယ်။

အဲဒီလို အစီအစဉ်တွေနဲ့ စုံလင်စိုပြည်လှတဲ့ အခမ်းအနားကို ပိုပြီး ဂုဏ်မြှောက်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရတာကတော့ ဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာ၊ ဆရာမကြီး ဒေါ်နုယဉ်နဲ့ ဆရာသော်တာဆွေတို့ က ရန်ကုန်ကနေပြီး မွေးနေ့သဝဏ်လွှာ၊ မွေးနေ့ကဗျာနဲ့ မွေးနေ့အမှာ စာတွေကို ကြေးနန်းနဲ့ ပို့လိုက်ကြတဲ့ အတွက်ပါပဲ။

အဲဒီအခမ်းအနားမှာ ဆရာကြီးဦးသုခကလည်း ‘အသက်ရှည်ပါစေ၊ ဘုန်းကြီးပါစေ၊ အန္တရာယ် ကင်းပါစေ’ဆိုတဲ့ မြန်မာ့ရိုးရာ ဆုပေးတဲ့ အစဉ်အလာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အကျယ်ဖွင့်ပြသွားတာ ဟာ အင်မတန်မှ မှတ်သားစရာ ကောင်းလှပါတယ်။

ကျွန်တော်ကလည်း လူတိုင်း လူတိုင်းအတွက် ‘သေတစ်နေ့၊ မွေးတစ်နေ့ရယ်လို့ ဆိုရိုးစကား ရှိရာမှာ မွေးတဲ့ နေ့မှ သေတဲ့ နေ့ မတိုင်ခင် နေ့ပေါင်းများစွာ၊ ရက်ပေါင်းများစွာ လူ့ဘဝမှာ နေခဲ့ထိုင်ခဲ့ရတဲ့ နေ့တွေရက်တွေအတွင်း အဲဒီလူဟာ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးအတွက် အများ ပြည်သူ

တွေ အတွက် ဘာတွေ လုပ်ခဲ့တယ်၊ ဘာတွေဆောင်ရွက်ခဲ့တယ် ဆိုတာကို အကြောင်းပြုပြီး သူ့မွေးနေ့နဲ့ သူ ကွယ်လွန်တဲ့ နေ့တွေဟာ နေ့ထူးနေ့မြတ် အမှတ်တရ ဖြစ်ရတဲ့ အကြောင်း ကျွန်တော် တွေးခေါ် မြော်မြင် မိသလောက် အတိုချုံးပြီး ပြောခဲ့ပါတယ်။ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ အခုကျင်းပတဲ့ လူထုဒေါ်အမာရဲ့ ၇၅ နှစ်မြောက် စိန်ရတုမွေးနေ့ အခမ်းအနားကို ကျော်လွန်ပြီး ပလက်တီနမ်ရတုလို့ ခေါ်တဲ့ နှစ် ၁၀၀ ပြည့် မွေးနေ့အခမ်းအနားကို အခုလို အားလုံး စုံစုံညီညီ တက်ရောက်ကြဖို့ တိုက်တွန်း နှိုးဆော်ခဲ့သလို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဒေါ်အမာရဲ့ နှစ် ၁၀၀ ပြည့် မွေးနေ့ပွဲကို မုချ ဆက်ဆက် တက်ရောက် ဆင်နွှဲပါမယ်လို့ ကတိပေးခဲ့ပါတယ်။

အမှန်ပါပဲ။ ဒေါ်အမာဟာ ဒီနေ့ ၇၅ နှစ်အထိ နုပျိုစိုပြည်ပြီး စိတ်ရော ကိုယ်ပါ ရွှင်လန်း ချမ်းမြေ့နေတာကို တွေ့ရတဲ့ အတွက် အသက် ၁၀၀ အထိ မနေရဘူးလို့ ဘယ်သူမှ မပြောနိုင်သလို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဒေါ်အမာ အသက် ၁၀၀ ပြည့်တဲ့ အချိန်မှာ အသက် ၉၀ လောက်ပဲ ရှိဦးမှာ မို့ ဒေါ်အမာရဲ့ ရာပြည့်ပွဲကို မုချ နှိနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည် မျှော်လင့်ပါတယ် ... ။

အသက် အကြောင်းကိုပြောရင်း ဘာလိုလိုနဲ့ ကျွန်တော်လည်း ၆၀ ကျော်ပြီး သက်ကြီး ရွယ်ကြီးပိုင်းကို ရောက်မှန်းမသိ ရောက်လာခဲ့ပါပြီ။ ဒါကြောင့် မို့လည်း လူငယ်၊ လူရွယ်၊ လူလတ်ပိုင်း စာရေးဆရာတွေရဲ့ ဝိုင်းမှာ ကျွန်တော့်ကို သက်ကြီးရွယ်ကြီး လူကြီးတစ်ယောက်လို လေးလေး စားစားနဲ့ အရာရာမှာ ဦးစားပေးကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီနေ့က လူထုဒေါ်အမာရဲ့ ၇၅ နှစ် မွေးနေ့ အခမ်းအနားမှာ လည်း ပရိသတ်ရဲ့ ခေါင်းရင်းမှာ ဆရာကြီးဦးသုခနဲ့ အတူ ထိုင်ခဲ့ရပါတယ်။

ရန်ကုန်မှာ နေ့စဉ်နဲ့ အမျှ သွားလာလှုပ်ရှား၊ ရုန်းကန် ပြေးလွှားနေရ လို့ လူချင်းမတွေ့ရတာ မတွေ့နိုင်တာ ကြာပြီဖြစ်တဲ့ ဆရာဦးသုခနဲ့ အမ ရပူရ တောင်လေးလုံးမှာ မမျှော်လင့်ဘဲ နေ့ဝက်နီးပါး လောက် အတူထို င်ပြီး ရောက်တတ်ရာရာ သောင်းပြောင်းထွေလာ စကားစမြည် ပြောခဲ့ရ တာဟာ ကျွန်တော့်အတွက် ဧရာမ လာဘ်ကြီးတစ်ပါးလို့ ပဲ ဆိုရပါမယ်။

ကျွန်တော်နဲ့ ဆရာသုခဟာ အဲဒီအခမ်းအနားမှာ နှစ်ယောက်သား နီးနီကပ်ကပ် အတူ ထိုင်ရင်းနဲ့ ဟောကြ ပြောကြတာတွေ၊ စာတမ်းဖတ်ကြတာတွေ၊ ကဗျာရွတ်ကြတာတွေ၊ တီးမှုတ်သီဆို ကြတာ တွေကို နားထောင်ပြီး တီးတိုး တီးတိုး သဖန်းပိုး လုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီ မှာ ကဗျာဆရာတွေ တော်တော်များများ ဟာ လူထုဒေါ်အမာကို ဂုဏ်ပြု စင်လို သီကုံးထားကြတဲ့ ကဗျာတွေ ရွတ်ကြတဲ့ အခါ ‘အမေ ... အမေ’ဆိုပြီး သံကုန်ဟစ်ပြီး ရွတ်ဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီလို ဇောနဲ့ မောနဲ့ သံကုန် ဟစ်ပြီး ကဗျာတွေရွတ် နေတာကို နားထောင်ရင်း ဆရာသုခက ကျွန်တော့်နားကိုကပ်ပြီး ‘ကဗျာ ဆရာဆိုတာ ဒီလိုပဲ ဒေါသကြီး ရသ လားဗျာ’လို့ ပြုံးစိစိနဲ့ မေးပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ‘ပစ္စည်းမဲ့ ဒေါသ ဆိုတာ ဒါမျိုးကို ခေါ်ထင်ပါရဲ့ ဆရာရယ်’လို့ အလိုက်သင့် ပြန်ဖြေလိုက် ရပါတယ်။

အဲဒီအခမ်းအနားကို တက်ရောက် လာကြတဲ့ အထဲက အသက်ရော ဝါရော ဂုဏ်ရော အကြီး ဆုံးဖြစ်တဲ့ ဆရာကြီးဦးသုခကို ပရိသတ်အား လုံးက လေးစားသမှု ပြုခဲ့ကြမယ့် ဆရာကြီးဦးသုခကို ပရိသတ်အားလုံး က လေးစားသမှု ပြုခဲ့ကြပေမယ့် ဆရာကြီး ဦးသုခထက်ပိုပြီး ပရိသတ် ရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက် တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီနှစ် ယောက်ကတော့ ဆရာကြီးဦးသုခ ခေါ်လာတဲ့ ‘ဘုန်းကြီးလူထွက် နှစ် ယောက်ပါပဲ၊ ဆရာသုခရဲ့ အဖွဲ့က လေးယောက်ပါတဲ့ အနက်မှာ တစ်

ယောက်က ရုပ်ပြပန်းချီ ဆရာ ဆရာမဖြစ်ပြီး၊ ကျန်နှစ်ယောက်ကတော့ အဲဒီဘုန်းကြီးလူထွက် နှစ်ယောက်ပါပဲ။ ဘုန်းကြီးလူထွက်တွေဆိုလို့ နယ်နယ်ရရ မထင်လိုက်ကြပါနဲ့ ၊ ပူပူနွေးနွေး မကြာ သေးခင်က မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားမှာ ပြသွားတဲ့ ဆရာသုခရဲ့ ‘ရဟန်းစားရသော ဆွမ်းတစ်နပ်’ တီဗွီရုပ်ရှင်ကားထဲမှာ ရဟန်းဝတ်နဲ့ သဘာကျကျ သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြတဲ့ မောင်အောင်မြင့်(ခေါ်) မြတ်သစ်(ရှုမဝမိတင်အေးရဲ့ သား)နဲ့ မောင်နေမျိုးဆိုတဲ့ လူငယ်နှစ်ယောက်ပါပဲ။

ဆရာသုခရဲ့ ပြောပြချက်အရ အဲဒီမောင်အောင်မြင့်နဲ့ မောင်နေမျိုးတို့ ကို ‘ရဟန်းစားရသော ဆွမ်းတစ်နပ်’တီဗွီဇာတ်လမ်းမှာ ဘုန်းကြီးဝတ်နဲ့ သရုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့ အတွက် သုံးလတိတိ သင်္ကန်း ဆီးခိုင်းပြီး ‘ထရီနီနင်’ပေးခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

ဒါကြောင့် မို့လည်း သူတို့ နှစ်ယောက်စလုံး ခေါင်းတုံးတုံးပြီး၊ ဘုန်းကြီးအဖြစ်နဲ့ ပါဝင်သရုပ် ဆောင်ခဲ့ကြတာဟာ အင်မတန်ယုတ္တိရှိပြီး သဘာဝကျခဲ့ပါတယ်။ အခု သူတို့ နှစ်ယောက်ဟာ ဆရာ ကြီးဦးသုခက ခေါ်လာလို့ လူထုဒေါ်အမာရဲ့ မွေးနေ့အခမ်းအနားကို ဘုန်းကြီးလူထွက်တွေ အဖြစ်နဲ့ လိုက်ပါလာကြတော့ ပရိသတ်အားလုံးက ခေါင်းတုံးဆတောက် ကလေးတွေနဲ့ သူတို့ နှစ်ယောက်ကို စိတ်ဝင်တစားနဲ့ ကွက်ကြည့်ကွက်ကြည့် ဖြစ်နေခဲ့ကြပါတယ်။

စောစောက ကျွန်တော်ပြောခဲ့သလို အဲဒီအခမ်းအနားမှာ အစီအစဉ်တွေက များ လည်း များ ၊ စုံလည်း စုံလှတော့ ကာယကံရှင်ဖြစ်တဲ့ လူထုဒေါ်အမာဟာ ညနေ ၃ နာရီကျော်မှ ကျေးဇူးတင်စကား ပြောရပြီး နိဂုံးချုပ် အဆုံးသတ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဒေါ်အမာရဲ့ နိဂုံးချုပ် ကျေးဇူးတင်စကား ထဲမှာ ‘အသက်ကြီး လာလေ လုပ်စရာတွေ၊ လုပ်ချင်

တာတွေ အများကြီး ရှိ လာလေ ဖြစ်နေပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အသက် ၈၀ ကျော်တဲ့ အထိ ‘ရဟန်းစားရသော ဆွမ်းတစ်နပ်’လို ဇာတ်ကားမျိုး ကို ရိုက်ကူးနိုင်တဲ့ ဆရာသုခကို အားကျပြီး အဲဒီလို အနုပညာပစ္စည်းမျိုး ကို ထုတ်လုပ်နိုင်ချင်စမ်းပါတိလို့ ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ တောင့်တမိပါတယ်’ဆိုတဲ့ ဒေါ်အမာရဲ့ စကားကို ခုထက်ထိ ကျွန်တော် ကြားယောင်နေမိပါတယ် ခင်ဗျား။

ရွာရိုးကိုးပေါက်-၁

ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်က ကြားဖူးခဲ့တဲ့ ‘သွားသုတ်သုတ်၊ လာသုတ်သုတ်၊ စားသုတ်သုတ်’ ဆိုတဲ့ ‘သုတ်သုံးကျမ်း’ဟာ ဒီနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်မှာ ‘သုတ်သုံးကျမ်း’တောင် မကတော့ဘူး၊ နေရာတကာမှာ သုတ်သုတ်သုတ်သုတ်နဲ့ လုပ်ကိုင်နေကြတော့ ‘သုတ်ဆယ်ကျမ်း’လောက်တောင် ရှိနေပြီ ထင်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အဲသလို ကသုတ်ကရတ်နဲ့ သုတ်သုတ်သုတ်သုတ် လုပ်တဲ့ အကျင့်ဟာ မဂ္ဂဇင်းလောကမှာ ပိုပြီး တွေ့ရပါတယ်။

ဘယ့်နှယ်ဗျာ ... ၊ တချို့မဂ္ဂဇင်းတွေများ လစဉ်ထုတ် မဂ္ဂဇင်းလို့ သာဆိုတယ်၊ လမကုန်ခင် ၂၀ ရက်လောက် (တချို့များ လတစ်ဝက် ၁၅ရက်လောက်) ကတည်းက နယ်တွေပို့၊ ရန်ကုန်မှာ ဖြန့်နေလိုက်ကြတာ လစဉ်ထုတ် မဟုတ်တော့ဘဲ တစ်လနှစ်ကြိမ်များ ထုတ်နေသလားလို့ တောင်အောက်မေ့ရတယ်။ စားသုတ်သုတ် သွားသုတ်သုတ်၊ လာသုတ်သုတ်ဆိုတဲ့ ‘သုတ်သုံးကျမ်း’မှာ နောက်ထပ် ‘ရိုက်သုတ်သုတ်၊ ထုတ်သုတ်သုတ်’ ဆိုတဲ့ သုတ်နှစ်ကျမ်းတိုးပြီး မဂ္ဂဇင်းတွေ သူ့ထက်ငါ အလျင်ထွက်နိုင်အောင်၊ စောထွက်နိုင်အောင် အပြေးအလွှား ရိုက်နေကြတာ၊ ထုတ်နေလိုက်ကြတာ မိတာ ၁၀၀ ပြေးပွဲမှာ စံချိန်သစ် တင်နေကြတဲ့ တာတိုအပြေးသမားတွေ ကျနေတာပါပဲဗျာ ... ။

အဲသလို အယ်ဒီတာတွေနဲ့ ထုတ်ဝေသူတွေက သူတို့ မဂ္ဂဇင်းတွေ ခပ်

စောစော ထွက်နိုင်အောင် ခပ်လောလောလုပ်ပြီး ‘ရိုက်သုတ်သုတ်၊ ထုတ်သုတ်သုတ်’အပြေးအလွှား ကြိုးစားနေကြတဲ့ အထဲမှာ စာရေးဖို့ အပျင်းထူပြီး လက်နှေးလွန်းလို့ ‘ရေးသုတ်သုတ်’မလုပ်နိုင်တဲ့ ကျွန်တော် လင်းယုန်မောင် မောင်အတွက် စိတ်ညစ်တဲ့ အထဲမှာ အဲဒါပါတယ်ဗျ။

ကြည့်ပါဦးဗျာ ... ၊ မိုးဂျာနယ် အမှတ်(၁)ကို အချိန်မီ ထွက်ဖို့ မိုးထရေထဲ သဲသဲမဲမဲ ခပ်သုတ်သုတ် လုပ်နေကြတဲ့ အချိန်မှာ ရဲဘော်ကြီး သခင်အောင်ဖေရဲ့ အမိန့်အရ မိုးဂျာနယ်မှာ လစဉ် ပင်တိုင်ရေးပါမယ်ဆိုတဲ့ ဝန်ခံကတိနဲ့ ‘ရွာရိုးကိုးပေါက်’ကို ပွဲဦးထွက်ရေးပေးပြီး အထက်အညာကို ခရီးထွက်သွားပါတယ်။ ပြန်လာတော့ မိုးဂျာနယ်ဟာ အမှတ်(၁)ထွက်ပြီးရုံတင် မကတော့ဘူး။ အမှတ် (၂)ပါ ရိုက်ပြီးသား ဖြစ်နေတာ တွေ့လိုက်ရပါတယ်။

အဲဒီလို ကျွန်တော် ခရီးသွားနေတုန်း မိုးဂျာနယ် အမှတ်(၁)ထွက်ပြီးလို့ အမှတ်(၂)ပါ ရိုက်ပြီးသား ဖြစ်နေတာဟာ ဆန်းတော့ မဆန်းပါဘူး၊ ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ နောက်မှ ကျွန်တော် သေသေချာချာ တိတိကျကျ ပြန်တွက်ကြည့်လိုက်တော့ ကျွန်တော် ခရီးသွားနေတဲ့ ရက်ကလည်း နည်းနည်းနောနောမှ မဟုတ်တာ၊ ဇန်နဝါရီလကုန်ရက်က ထွက်သွားလိုက်တာ ဖေဖော်ဝါရီ တစ်လလုံးလုံး ရန်ကုန်မှာ မရှိဘဲ မတ်လဆန်းမှ ပြန်ရောက်တာဆိုတော့ တနင်္ဂနွေ ၅ ပတ်တိတိ။ ရက်အားဖြင့် ၃၇ ရက်ကြီးများ တောင် ကြာသွားခဲ့တာကိုးခင်ဗျ။ ဒါကြောင့် မို့ အဲဒီလို ရွာရိုးကိုးပေါက် လျှောက်သွားနေတဲ့ အတွက် မိုးဂျာနယ် အမှတ်(၂)မှာ ‘ရွာရိုးကိုးပေါက်’ ဆောင်းပါးကို မရေးနိုင်ဘဲ ဖြစ်သွားခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီအတွက် မိုးဂျာနယ် ပရိသတ်နဲ့ မိုးဂျာနယ် အယ်ဒီတာမင်းများကို အနူးအညွတ် တောင်းပန်ပါတယ်။

တကယ်တော့ ကျွန်တော်ဟာ ခြေထောက်မှာ ဗွေပေါက်ပြီး အခုလို တစ်လကျော်ကျော် လောက် ရွာရိုးကိုးပေါက် လျှောက်သွားနေတာဟာ အဓိပ္ပာယ်မရှိ၊ အကြောင်းမရှိ၊ အကြောင်းရှာပြီး၊ ခြေဦးတည့်ရာ သွား နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဇာတိချက်ကြွ မွေးရပ်မြေဖြစ်တဲ့ အထက်အညာ မုံရွာဘက်ကို အေးအေးဆေးဆေးသွားပြီး အနားယူရင်း စာအုပ်တစ်အုပ် သွားရေး နေခဲ့တာပါ။ စုစုပေါင်း အသွားအပြန် တနင်္ဂနွေ ၅ ပတ်တိတိ ကြာခဲ့တဲ့ ဒီဇင်ဘာမှာ တနင်္ဂနွေ ၄ ပတ် (ရက်ပေါင်း ၂၈ ရက်တိတိ) နေ့ရော ညပါ ကုန်းကျုံးပြီး ရေးခဲ့တာမို့ ဖောင် ၃၀ နီးပါးရှိတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးပြီးခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော် အခုရေးပြီးခဲ့တဲ့ စာအုပ်ဟာ တခြားမဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဂေါ်ဘာချော့ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိပါပဲ။ ဟိုးလွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော် အစိတ် (၁၉၆၅-၇၀)လောက် က ‘ဟစ်တလာ၊ ကပ်စထရို၊ ချေဂွေဗားရား၊ ဟိုချီမင်း’စတဲ့ နိုင်ငံတကာ ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေ ရေးခဲ့ဖူးတဲ့ ကျွန်တော် လင်းယုန်မောင်မောင်ရဲ့ ငယ်မူပြန် လက်ရာအနေနဲ့ ကြိုးစားပြီး ရေးလိုက်တာပါပဲ။ ဟိုတုန်းက ကျွန်တော်ရေးခဲ့တဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်တွေအတိုင်း မူရင်းစာအုပ်တစ်အုပ်ကို တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ထားတဲ့ (TRANSLATION) မဟုတ်ဘဲ၊ အကိုး အကား အထောက်အထား စာအုပ်စာတမ်းတွေ အမြောက်အမြားကိုဖတ်ပြီး အချက်အလက် အကြောင်းအရာတွေ စုပေါင်းရေးသား ပြုစုထားတဲ့ (Compilation) စာအုပ်တစ်အုပ်မို့ ပုံနှိပ်ပြီးစီး သွားတဲ့ အခါ လင်းယုန်မောင်မောင်ရဲ့ စာဖတ်ပရိသတ်အတွက် အားရကျေနပ်စရာ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။

မှန်တဲ့ အတိုင်းပြောရရင် မူလက ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ‘ဂေါ်ဘာချော့’အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုရေးဖို့ အတော် ဝန်လေးခဲ့ပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ၆၀ လော

က်ကတည်းက ရေးဖို့ စိတ်ကူးခဲ့ပေမယ့်၊ ဒါလောက် ကြီးကျယ်ပြီး နိုင်ငံတကာ မော့ကြည့်နေရတဲ့ ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ယောက်ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကို ပီပီပြင်ပြင်ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးမှ ရေးနိုင်ပါ့မလား။ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံက ကျွန်တော့်လို အနုပညာကုပ်စုတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိစာ ရေးဆရာ တစ်ယောက်အနေနဲ့ တစ်ကမ္ဘာလုံးက စိတ်ပါဝင်စားပြီး ရင်သပ်ရှုမော အံ့ဩလောက်တဲ့ ဧရာမနိုင်ငံတကာ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဂေါ်ဘာချော့အကြောင်းကို ရေးရာမှာ (ခပ်ရိုင်းရိုင်းပုံနှိုင်းရရင်) ‘ဆင်ခေါင်းခွေးမချီနိုင်’သလိုများ ဖြစ်နေမလားလို့ စိုးရွံ့မိပါ တယ်။

ဒါပေမဲ့ တကယ်ရေးတော့မယ်လို့ စိတ်ပိုင်းဖြတ်ပြီး တကယ် ရေးချလိုက်တော့လည်း ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော်တောင် အံ့ဩယူရလောက်အောင် ရေးလို့ ကောင်းလိုက်ပုံများ တော့ ‘ဘာကောင်းသလဲ မမေးနဲ့ ’ ဆိုတာလို ရှောခနဲ ဟောတစ်ရွက်၊ ဟောတစ်ရွက်၊ စက်နဲ့ လှည့်ပြီး ရိုက်ထုတ်လိုက်တဲ့ အတိုင်းပါပဲ။ ၂၈ ရက်လုံးလုံး မနက်ရော၊ နေ့လယ်ရော၊ ညရော၊ တကုန်းကုန်းနဲ့ ရေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မို့လည်း စာမျက်နှာ ၄၀၀ ကျော် ၅၀၀ နီးပါးရှိတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို တစ်လလောက်နဲ့ ပြီးအောင် ရေးနိုင်ခဲ့တာပေါ့ခင်ဗျာ ... ။

ပြီးတော့ တခြားဘာသာပြန် ဆရာတွေအတွက် ခက်ကောင်းခက်စရာ ရှိပေမယ့်၊ ကျွန်တော့် အတွက် အခုလို မြန်မြန်ဆန်ဆန် လွယ်လွယ်ကူကူ ရေးနိုင်ခဲ့တာဟာ တခြားကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး။ မူရင်းစာအုပ် တစ်အုပ်တည်းက တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ရတာ မဟုတ်ဘဲ၊ စာအုပ်စာတမ်းစာနယ်ဇင်း တွေ အမြောက်အမြားထဲက အထောက်အထား အကိုးအကား အချက်အလက်တွေယူပြီး ကျွန်တော့် အဘော်၊ ကျွန်တော့်ရေးဟန်နဲ့ မြန်မာဆန်ဆန် ကျွန်တော် ကြိုက်သလို ရေးခဲ့ရတဲ့ အတွက်ပါပဲ။ စာဖတ်သူတွေနဲ့ စာရေးဆရာတချို့က ‘ဒါဟာ လင်းယုန်မောင်မောင်ရဲ့

ရေးနည်းရေးဟန်ပဲ’ လို့ တောင် သတ်မှတ်ထား ကြပါတယ်။

ဟုတ်လည်း ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ရေးသားပြုစုခဲ့တဲ့ ဂေါ်ဘာ ချော့ အတ္ထုပ္ပတ္တိဟာ ‘နိုင်ငံခြား(အင်္ဂလိပ်)ဘာသာနဲ့ ရေးထားတဲ့ ‘ဂေါ်ဘာချော့အတ္ထုပ္ပတ္တိ’စာအုပ်ရယ်လို့ အင်္ဂလိပ် ဘာသာနဲ့ ရေးထားတဲ့ စာအုပ် မတွေ့ဖူးသေးပါဘူး။ အဲ ... ဆိုဗီယက်သံရုံးက ထုတ်တဲ့ ဂေါ်ဘာချော့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းချုပ် စာအုပ်ပါးပါးကလေး တစ်အုပ်တော့ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒါကလည်း ထုံးစံအတိုင်း ဆိုဗီယက်အစိုးရက သံခင်းတမန်ခင်းအရ တရားဝင်ကြေညာချက် သဘောမျိုး ထုတ်ပြန်တာဆိုတော့ စာမျက်နှာ လေးငါးခြောက်မျက်နှာလောက်နဲ့ အရာ မရောက်လှပါဘူး။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ ဂေါ်ဘာချော့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးရာမှာ စာနယ်ဇင်းတွေ အတော်များ များကို ရှာဖွေစုဆောင်းပြီး အဲဒီထဲက အချက်အလက် အထောက်အထားတွေကို စုံနိုင်သမျှ စုံအောင် ထုတ်နုတ်လို့ထားခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီစာနယ်ဇင်းတွေထဲမှာ ကျွန်တော် အများ ဆုံး ဖတ်ရှုအားထား ခဲ့ရတဲ့ စာနယ်ဇင်းတွေကတော့ ကမ္ဘာကျော် တိုင်းမဂ္ဂဇင်းနဲ့ နယူးစ်ဝိစ် မဂ္ဂဇင်းတွေပါပဲ။

ဒါတောင် ရန်ကုန်မှာ ရှိနေသမျှ ဒီစာအုပ်ကို လုံးဝရေးဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့ အသိနဲ့ ရန်ကုန်က ဇန်နဝါရီလ မကုန်ခင်ရက်မှာ ခပ်မြန်မြန် ခပ်သွက်သွက် အညာကို တက်သွားတော့ ကျွန်တော်နဲ့ အတူ တိုင်းနဲ့ နယူးစ်ဝိစ် မဂ္ဂဇင်း အုပ် ၃၀ လောက်ပဲ ယူသွားနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ မန္တလေးမှာ တစ်ထောက်နားရင်း ဈေးချိုတစ်ဝိုက်က စာအုပ်အဟောင်း ဆိုင်တွေမှာ နောက်ထပ် တိုင်းနဲ့ နယူးစ် ဝိစ်မဂ္ဂဇင်း အုပ် ၂၀ (ငွေတစ်ရာကျော်ဖိုး)လောက် ရှာဝယ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒါနဲ့ တင် မလုံလောက် သေးတဲ့

အတွက် မုံရွာရောက်တော့ နီးစပ်ရာ ခင်မင်ရာ စာပေအပေါင်းအသင်း ရောင်းရင်းတွေဆီက နောက်ထပ်မဂ္ဂဇင်းတွေ ရှာရဖွေရ ငှားရ တောင်း ရပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ အင်မတန်ရင်းနှီးတဲ့ ချင်းတွင်း ဦးချစ်၊ ဒေါက်တာ သန့်လွင်မောင်နဲ့ ဆရာသာဌေးတို့ ဆီက မဂ္ဂဇင်းတွေ အုပ် ၃၀ လောက် နောက်ထပ်ရပါတယ်။ ကျွန်တော့်အတွက် ပိုပြီး ကံကောင်းချင်တော့ ဒီတစ်ခေါက် မုံရွာရောက်မှ လူချင်းသိနေရတဲ့ ဦးမျိုးဝင်းရှိန်ဆိုတဲ့ ဥပဒေအကျိုးဆောင်တစ်ယောက်ဟာ ကျွန်တော့်စာအုပ်တွေ ကို ဖတ်ဖူးထားတဲ့ ကျွန်တော့်စာဖတ် ပရိသတ်တစ်ယောက် ဖြစ်နေလေတော့ ကျွန်တော် ဂေါ်ဘာ ချော့အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးဖို့ စာအုပ်စာတမ်းတွေ ရှာနေတယ်ဆိုတာ သိရလို့ တိုင်းနဲ့ နယူးစ်ဝိစ်မဂ္ဂဇင်းတွေ စုစုပေါင်း ၅၅ အုပ်ကြီးများ တောင် ရှာဖွေစုဆောင်းပြီး ကျွန်တော် စာရေးနေတဲ့ ဆားလင်းကြီးကို တကူးတကန့် လာပို့ရှာပါတယ်။

စကားစပ်မိလို့ ကြားဖြတ် ပြောလိုက်ရဦးမယ်။ အခု ဂေါ်ဘာချော့အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ကျွန်တော် ရေးခဲ့တာဟာ မုံရွာမြို့ပေါ်မှာ ရေးခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ မုံရွာမြို့ရဲ့ အနောက်ဘက် ချင်းတွင်းမြစ်ရဲ့ တစ်ဖက်လမ်းက မုံရွာနဲ့ ၁၁မိုင်ဝေးတဲ့ ဆားလင်းကြီးမြို့က တောင်ပေါ်ကျောင်း (တောရကျောင်း) မှာ ရေးခဲ့တာပါ။ ဒီနေရာမှာ ကြုံကြုံက်တုန်း အောက်ပြည် အောက်ရွာက စာဖတ်သူတွေကို တစ်ခုမေတ္တာရပ်ခံချင်တာက အခု ကျွန်တော်စာသွားရေးခဲ့တဲ့ ဆားလင်းကြီးမြို့ကို (ဆလင်းကြီး) လို့ ဖတ်စေချင်ပါတယ်။ ရေးထားတဲ့ သတ်ပုံအတိုင်း ဆားလင်းကြီးလို့ အသံထွက်ဖတ်ရင် အညာသား တွေက ဟားကြပါလိမ့်မယ်။ (ဥပမာ မြန်မာ့အသံက သတင်းကြေညာရာမှာ မန္တလေးမြို့ ဝတန်းရပ်လို့ မပြောဘဲ၊ မန္တလေးမြို့ ဝါးတန်းရပ်ဆိုပြီး သတ်ပုံအတိုင်း တစ်လုံးချင်းဖတ်ပြီး ကြေညာလို့ မန္တလေးသားတွေ နားထဲမှာ ဟားစရာ ဖြစ်

သလိုပေါ့ဗျာ)

အဲဒီဆားလင်းကြီးကို မကြားဖူး မရောက်ဖူးကြတဲ့ စာဖတ်သူတွေအတွက် ဒေသန္တရ ဗဟု သုတအနေနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် မုံရွာမြို့ကနေ ချင်းတွင်းမြစ်ကို ကူးတို့ နဲ့ ကူးလိုက်ရင် တစ်ဖက်ကမ်းက ညောင်ပင်ကြီးဆိုတဲ့ ရွာကြီးကို ရောက်ပါတယ်။ အဲဒီညောင်ပင်ကြီးဟာ ကားပေါင်းစုံဂိတ်ထိုးတဲ့ လမ်းဆုံ လမ်းခွဲပါပဲ။ အဲဒီကနေ မြောက်ဘက်သွားတဲ့ ကားတွေကိုစီးရင် ယင်းမာပင်၊ ပုလဲ၊ ဂန့်ဂေါ၊ ယောအထိ ရောက်နိုင်ပြီး၊ နာမည်ကျော် အလောင်းတော်ကဿဖ ပုံတောင်ပုံညာကိုလည်း အဲဒီလမ်းကပဲ သွားရပါတယ်။

ညောင်ပင်ကြီးက တောင်ဘက်သွားတဲ့ ကားတွေကတော့ ရေစကြို၊ ပခုက္ကူအထိရောက်ပြီး လမ်းခုလတ်မှာ နိုင်ငံကျော် ကိုကြီးကျော်ရဲ့ ပခန်းကိုလည်း ဝင်နိုင်ပါတယ်။ အဲ ... အခု ကျွန်တော် စာရေးခဲ့တဲ့ ဆားလင်းကြီးမြို့ကတော့ ညောင်ပင်ကြီးကနေ ၁၁ မိုင် တိတိ ဝေးပါတယ်။ ရေစကြို၊ ပခုက္ကူ ကားတွေကို စီးလို့ ရသလို ဆားလင်းကြီးကို သီးသန့်ပြေးဆွဲနေတဲ့ ဂျစ်ကားတွေ၊ ဟိုင်းလပ်စ် ကားတွေနဲ့ ကားကြီးတွေလည်း အဆင်သင့် ရှိပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ညောင်ပင်ကြီးနဲ့ ဆားလင်းကြီးကို ပြေးနေကြတဲ့ ဂျစ်ကားတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ‘အံ့ဖွယ်သုတ’တစ်ခုကို တင်ပြချင်ပါသေးတယ်။

အဲဒါကို မတင်ပြခင် စာဖတ်သူတွေကို မေးခွန်းတစ်ခု အရင်မေးချင်ပါတယ်။ အဲဒီမေးခွန်းက တော့ ဂျစ်ကားတစ်စီးကို လူဘယ်နှယောက်စီးနိုင်သလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းပါပဲ။ ဂျစ်ကားပေါ်မှာ ပါတဲ့ ထိုင်ခုံအနေအထားအရ ပုံမှန်အတိုင်း ဆိုရင်တော့ ဂျစ်ကား တစ်စီးမှာ ရှေ့ခန်းက ဒရိုင်ဘာ အပါအဝင် ၃ ယောက်၊ နောက်ခန်းက ဘေးနှစ်ဖက်နဲ့ အလယ်ထိုင်ခုံ

တွေပေါ်မှာ ဖဲယောက်၊ စုစုပေါင်း ဇွယောက် စီးတတ်ကြပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ နောက်ခန်းမှာ ကျဉ်းကျဉ်းကျပ်ကျပ်နဲ့ ဂုယောက် ပါလာရင်တော့ စုစုပေါင်း ၁၀ယောက်ပေါ့ ခင်ဗျာ။ အဲဒီကြားထဲက သင်္ကြန်ရက်မှာ ရေပက်ခံထွက်ကြတဲ့ ဂျစ်ကားတွေ ဆိုရင်တော့ ၁၅ ယောက်လောက်အထိ အလွန်အကျွံ စီးတတ်တာ တွေ့ရမြင်ရပါတယ်။

ထားပါတော့ဗျာ ... ။ ကမ်းကုန်အောင် စီးကြစတမ်းဆိုရင် ဂျစ်ကားတစ်စီးမှာ လူ ၂၀ အထိ စီးလို့ ရတယ်။ စီးလို့ လည်း ဖြစ်တယ် ထားပါတော့။ အဲ ... ညောင်ပင်ကြီးက ဆားလင်းကြီးပြေးတဲ့ ဂျစ်ကားတစ်စီးမှာ လူ ဘယ်နှယောက်စီးတယ် မှတ်သလဲ။ လူ ၅၀ အထိ စီးကြတယ်ခင်ဗျာ၊ အဲဒါ မယုံမရှိနဲ့ ၊ ကိုယ်တွေ့ပါပဲ။

ဒီတစ်ခေါက် မုံရွာနဲ့ ဆားလင်းကြီးကို အသွားအပြန် လေးငါးခြောက်ခေါက်လောက် စီးခဲ့ရာမှာ လူ ၄၀ အောက် လျော့တာ မတွေ့ခဲ့ရဘူး။ လူ ၄၀ ကျော် ၅၀ အထိ စီးကြတာချည်းပါပဲ။ ရှေ့ခန်းမှာ ကားမောင်းတဲ့ ဆရာ အပါအဝင် ၅ ယောက် စီးရပါတယ်။ ဝဲဘက် အစွန်ဆုံးက ဒရိုင်ဘာဟာ တင်ပါး တစ်ခြမ်းပဲ ထိုင်ခုံမှာ တင်ရုံကလေးတင်ပြီး လူတစ်ကိုယ်လုံးကို ကားပြင်ဘက် ထုတ်ထားရင်း စတီယာရင် လက်ကိုင်ကို ခပ်တည်တည် ကိုင်ကိုင်ပြီး ခပ်မှန်မှန် မောင်းတော့တာ ပါပဲ။ ကားရှေ့က စက်ခေါင်းပေါ်နဲ့ ရွံ့ကာပေါ် ဘန်ကာပေါ်မှာ ချည်း ၁၀ ယောက်လောက်စီးတယ် ခင်ဗျာ။ နောက်ခန်းအတွင်းထဲမှာ ၁၀ယောက်၊ နောက်က အတွယ်အတာက ၁၀ ယောက်၊ ပြီးတော့ ကားအမိုးနဲ့ ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်မှာ ၁၅ ယောက်လောက် မတ်တတ်ရပ်လိုက်ကြတော့ စုစုပေါင်း ၄၀ ကျော်၊ ၅၀ လောက် ဖြစ်သွားတာပေါ့ ခင်ဗျာ ... ။ အဲဒီလို လူ ၅၀ ယောက်ပါလာတဲ့ ဂျစ်ကားကို ခပ်လှမ်းလှမ်းက ကြည့်လိုက်ရင် ကားမောင်း လာတယ်လို့ မထင်ရဘဲ လူပဒေသာပင်ကြီး တစ်ပင်ကို မြင်

ရသလိုပါပဲ။ ဆိုဗီယက်ပြန် ဦးမောင်မောင် ဆပ်ကပ်အဖွဲ့ထဲက ကျွမ်း
တားသမားတွေ အတိုင်းပါပဲ ခင်ဗျာ ... ။

ဂျစ်ကားတစ်စီးကို လူ ၅၀ လောက်စီးတဲ့ အံ့ဖွယ်သုတကို ကိုယ်တိုင်
ကိုယ်ကျ ကြုံတွေ့ခဲ့ရ သလို အဲသလောက်လူတွေ မဆံ့မပြဲ ကျပ်ကျပ်တ
ည်းတည်းနဲ့ မောင်းနှင်သွားလာနေကြတဲ့ ဆားလင်းကြီး ကားလမ်းမှာ
ကားမှောက်တာတို့ ၊ ကားချင်းတိုက်တာတို့ ၊ ကားက လူကို ဝင်တိုက်
တာတို့ ဆိုတဲ့ မတော်တဆ ယာဉ်အန္တရာယ် တစ်ခါမှ မဖြစ်ခဲ့တာဟာလ
ည်း ‘အံ့ဖွယ်သုတ’ တစ်ခုပါပဲ။ ဒါထက်ပိုပြီး အံ့ဩစရာကောင်းတာက
ဒါလောက် လူတွေ ဖြတ်သိပ်ကျပ်ညပ်နေတဲ့ အထဲက ခရီးသည် အချင်း
ချင်း ရန်ဖြစ်တာ၊ စကားများ တာ၊ ငြူစူတာတွေ လုံးဝမရှိဘဲ တစ်ယော
က်နဲ့ တစ်ယောက် အပြန်အလှန် သဘောထားကြီးကြီးနဲ့ ကူညီပံ့ပိုးကြ
တာ၊ ဖေးမစောင့်ရှောက်တာတွေ ဟာ အင်မတန်မှ ချီးကျူးစရာ
ကောင်းပါတယ်။

ကားမောင်းတဲ့ ဆရာက စိတ်ရှည်သလောက် ခရီးသည် တွေကလ
ည်း သည်းခံလိုက်ကြပုံများ အံ့ချီးမကုန်လောက်အောင်ပါပဲ။ ရန်ကုန်မှာ
သာ ဆိုရင်တော့ လား အချင်းချင်း ရိုက်ကြတာနဲ့ တစ်ကား လုံး ဆေးရုံ
ရောက်ပြီသာ အောက်မေ့ပေတော့။

ဆားလင်းကြီးကားပေါ်မှာ အဲသလို လူရောစိတ်ပါ ကျဉ်းကျဉ်းကျပ်
ကျပ်နဲ့ စီးခဲ့ရသလောက် ကျွန်တော်စာရေးတဲ့ တောင်ပေါ်ကျောင်းရော
က်ပြန်တော့ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းလိုက်ပုံများ မပြောပါနဲ့ တော့။ ကျ
ွန်တော် ငယ်ငယ်က ဖတ်ဖူးတဲ့ ရှေးဟောင်း မြန်မာဗုဒ္ဓစာပေထဲက မြတ်
စွာဘုရား သီတင်း သုံးတော်မူတဲ့ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကို ဖွဲ့ဆိုခဲ့တဲ့ ‘
နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော ...’ ဆိုတဲ့ အဖွဲ့အနွဲ့ဟာ ဆားလ

င်းကြီး တောင်ပေါ်ကျောင်းကို ရည်ရွယ်ပြီး ဖွဲ့ခဲ့လေသလားလို့ တောင်အောက်မေ့ရပါတယ်။ ဆားလင်းကြီးမြို့ရဲ့ တောင်ဘက်အထွက် မိုင်ဝက်သာသာ တစ်မိုင် ပျော့ပျော့လောက် အကွာအဝေးမှာ အဲဒီတောင်ပေါ်တောရ ကျောင်းကလေး ရှိပါတယ်။ ကျောင်းရဲ့ ပတ်ပတ်လည် လေးဖက်လေးတန် တစ်ခွင်လုံးမှာ ဒဟပ်ပင်တွေ အစီအရီဖုံးအုပ်နေတဲ့ တောင်ကုန်း ကလေးက အင်မတန် သာယာချမ်းမြေ့လှပါတယ်။

ကျွန်တော့်အတွက် ‘ရေကန်အသင့် ကြာအသင့်’ဆိုသလို ပိုပြီး အဆင်ပြေခဲ့တာက အဲဒီ တောင်ပေါ် ကျောင်းကလေးဟာ ၂၄ နာရီ ကာလပတ်လုံး ရေရောမီးပါ အမြဲမပြတ်ရနေတဲ့ အချက်ပါပဲ။ နေ့လယ်နေ့ခင်း ဒဟပ်ပင်တွေကြားမှာ တစ်နေကုန် စာရေးလို့ ရသလို ညဘက်ကျ ပြန်တော့လည်း မီးက တစ်ညလုံး ကြိုက်သလို၊ လိုသလို သုံးနိုင်တော့ ရေးအားကောင်းရင် ကောင်း သလောက် ရေးနိုင်တာပေါ့ခင်ဗျာ။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာတွေ စာရေးတဲ့ အခါ ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထားကောင်းဖို့ လိုပါတယ်။ အခုကျွန်တော် စာရေးခဲ့တဲ့ ဆားလင်းကြီး တောင်ပေါ် ကျောင်းကလေးမှာ ဆွမ်း ကွမ်း အလုံအလောက်နဲ့ ရေမီးကလည်း အပြည့်အစုံနဲ့ ဆိုတော့ ရန်ကုန်က သမ္မတဟိုတယ်တို့ ၊ ကမ်းနားဟိုတယ်တို့ ဒဂုန်ဟိုတယ်တို့ မှာ တက်ပြီး စာရေးရတာထက် အဆင်ပြေပါတယ်။ ဆားလင်းကြီး တောင်ပေါ်ကျောင်းမှာ ၂၈ ရက်လုံးလုံး တစ်ရက်မှ မီးပျက်တာ မရှိခဲ့ပါဘူး။

အဲဒီ ဆားလင်းကြီး တောင်ပေါ်ကျောင်းမှာ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကတော့ တခြား ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ပါဘူး။ ရှင်အာဒိစ္စဝံသ ဘွဲ့မည်ရတဲ့ စာရေးဆရာ ဆားလင်းကြီး ဌေးလွင်ဆိုတဲ့ ကလောင် အမည်ကို ကြားဖူးပြီး၊ သူ့စာတွေဖတ်လာခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော်ပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၀ လောက်ကမှ ဆားလင်းကြီး ဌေးလွင်ဆိုတဲ့ ဆရာတော်ရှု

င်အာဒိစ္စဝံသကို မုံရွာမှာ ပထမဆုံးအကြိမ် ဖူးတွေ့ခဲ့ရပါတယ်။
အဲဒီတုန်းက ဆရာတော်နဲ့ အတူ ဆားလင်းကြီးတောင်ပေါ်ကျောင်းကို
လိုက်သွား ခဲ့ပြီး ဆရာတော်ရဲ့ ဖိတ်ခေါ်ချက်အရ ‘ဂေါ်ဘာချော’အတ္ထုပ္ပတ္တိကို
ဆားလင်းကြီး တောင်ပေါ် ကျောင်းမှာ သွားရေးခဲ့တာပါပဲ။

ဆရာတော်ဟာ စာနယ်ဇင်းတွေမှာ ဘာသာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ စာ
ပေဆောင်းပါးတွေ ရေးလာခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း ၃၀ နီးပါးရှိလာပါပြီ။ ကျွန်
တော့်ကိုယ်တွေ့ ပြောရရင် ဆရာတော်ဟာ ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိဘက်မှာ
ထူးချွန်သလောက် ကဗျာရေးသားစပ်ဆိုရာမှာ အင်မတန် ပြောင်မြောက်
တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ရုတ်တရက် လက်တန်း
ကဗျာ စပ်ဆိုရာမှာ တော့ ကျွန်တော် တွေဖူးသမျှထဲမှာ ပါရမီသက် အရ
င့်သန်ဆုံး ကဗျာစာဆိုတစ်ဦးလို့ မှတ်ယူမိပါတယ်။ လောလောဆယ် ပူပူ
နွေးနွေး ပင်လယ်ကွေ့ အရေးအခင်းနဲ့ ဆက်ဒမ်ဟူစိန်အကြောင်းကို ဆ
ရာတော် က တစ်မိနစ်၊ နှစ်မိနစ်အတွင်း ရုတ်တရက် ချက်ချင်း လက်တ
န်းကဗျာကလေး စပ်ဆိုခဲ့တာကို ကျွန်တော်က ဒီလို မှတ်သားခဲ့ရပါတ
ယ်။

ဆက်ဒမ်ဟူစိန်၊ ဉာဏ်တိမ်တဲ့ လူစား

သူ့အတွက်ကယ်ကြောင့်

လူ့အသက်တွေ ထောင်ချီလို့

တိုင်းပြည်ပါ ပျက်ကာပြုန်းရတယ်

ရှုံးပေါ့တအား ။ ။

ဆားလင်းကြီး တောင်ပေါ်ကျောင်းတွင် ‘ဂေါ်ဘာချော’ အတ္ထုပ္ပတ္တိ
ရေးသားပြုစုခဲ့ရသည့် အတွက် ဆရာတော် ရှင်အာဒိစ္စဝံသ

(ဆားလင်းကြီးဌေးလွင်)အား ကျေးဇူးတင် ကန်တော့ပန်း ဆင်လျက် ...
ရောက်ခဲ့ရပြန်ပါတယ်။ အဲဒီရပ်ဝေး ဧည့်သည် နှစ်ယောက်ကတော့
တခြားသူတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ မန္တလေးက တောင်လေးလုံး ဆရာတော်
ကို ပညာ(အမရပူရ)နဲ့ မော်စကိုရေဒီယို အသံလွှင့်ဌာနက ရုရှားအမျိုးသ
မီး။

တောင်လေးလုံးကိုပညာနှင့် မော်စကိုမှ မစိန်တင်

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးတွေမှာ ရှေးကလူကြီးသူမတွေရဲ့ ဆုံးမ
ဩဝါဒတွေနဲ့ ဆိုရိုးစကား တွေဟာ အင်မတန်မှ တရားရစရာ၊
တရားကျစရာ ကောင်းသလို အင်မတန်မှ သွေးထွက်အောင် မှန်လှတာ
ကို တစ်ခါတစ်ခါ ကိုယ်တွေ့ကြုံရတတ်ပါတယ်။ အဲဒါက တခြားတော့
မဟုတ်ပါဘူး၊ ‘ထိုင်လွန်းရင် ထရတတ်တယ်၊ ထလွန်းရင် ထိုင်ရတတ်
တယ်’ဆိုတဲ့ စကားကလေးပါပဲ။ သွေးထွက်အောင် မှန်နေတဲ့ ဒီစကားအ
ဓိပ္ပာယ်ကို ပြီးခဲ့တဲ့ မတ်လအတွင်း ပယ်ပယ်နယ်နယ် တိတိ ကျကျ ကျွန်
တော်ကိုယ်တိုင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ (မိုးဂျာနယ် အမှတ် ၃ မှာ ကျွန်တော် ရေးခဲ့
တဲ့ အတိုင်း) ဖေဖော်ဝါရီလ တုန်းက အထက်အညာ မုံရွာ ဆားလင်းကြီး
တောင်ပေါ်ကျောင်းမှာ တစ်လလုံးလုံး တကုန်းကုန်းနဲ့ နေရောညပါ ထိုင်
ရာကမထဘဲ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ပြီးအောင် ကျုံးပြီး ရေးလာခဲ့တဲ့ ကျွန်
တော်ဟာ မတ်လဆန်းလို့ ရန်ကုန်လည်း ပြန်ရောက်ကရော ရောက်တဲ့
နေ့ကစပြီး သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးတွေနဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ဗာဟိရ
ကိစ္စဝိစ္စတွေနဲ့ ပြေးလိုက် သွားလိုက် လာလိုက်ရတာများ ဗျာ ... တစ်ရ
က်ကလေးမှ မနားရပါဘူး၊ ‘တောင်ပြေး မြောက်ပြေး ရွာဆော်ကြီးခွေး’
ဆိုတဲ့ စကား နင်လား ငါလား ကျနေတာပါပဲ ...

အဲဒီမတ်လ တစ်လလုံးလုံး အပြေးအလွှား သွားခဲ့လာခဲ့ရတာတွေကို

တစ်ခုချင်း တန်းစီပြီး ပြန်ပြောရမယ်ဆိုရင် ...

မတ်လ ၂ ရက်နေ့က ဂူသွင်း သင်္ဂြိုဟ်လိုက်ကြတဲ့ ‘လုံမလေးမဂ္ဂဇင်း’ အယ်ဒီတာချုပ် မလေးလုံးရဲ့ ဈာပနကို မပို့လိုက်ရတဲ့ အတွက် မန္တလေးက ရန်ကုန် ပြန်ရောက်ရောက်ချင်း သမိုင်း ရပ်ကွက်က မလေးလုံတို့ မိသားစုနေထိုင်ရာ ‘နံ့သာမြိုင်’ခြံကို အပြေးအလွှားသွားပြီး ဘယ်နည်း ဘယ်ပုံ မလေးလုံတစ်ယောက် အခုလို ရုတ်တရက် မမျှော်လင့်ဘဲ ခရစ်တော်မှာ အိပ်ပျော်သွား ခဲ့ရရှာတဲ့ အကြောင်း စိတ်မကောင်းခြင်းများ စွာနဲ့ သတင်းမေးရပါတယ်။ နောက်တစ်နေ့ မနက်ကျ တော့ အိပ်ရာက စောစောထပြီး နာနတ်တောသုသာန်မှာ ငြိမ်းချမ်းစွာ အနားယူနေရှာပြီဖြစ်တဲ့ မလေးလုံရဲ့ အုတ်ဂူကို အမှတ်တရ အလွမ်းပြေသွားကြည့်ခဲ့ရပါတယ်။

မတ်လ ၉ ရက် (စနေနေ့) မနက်ကျတော့လည်း မလေးလုံကို ရည်ရွယ်ကျင်းပတဲ့ ‘အောက် မေ့ဖွယ် ဆုတောင်းဝတ်ပြုပွဲ အခမ်းအနား’ကို ကြိုးစားပြီး တက်ရောက်ခဲ့ရပြန်ပါတယ်။ ဒီကြားထဲမှာ မလေးလုံအတွက် အမှတ်တရ ဂုဏ်ပြုထုတ်ဝေမယ့် ဧပြီလ လုံမလေးမဂ္ဂဇင်းကိုလည်း ‘ဂုဏ်ယူပါတယ် မလေးရယ်’ ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးဖြစ်အောင် ရေးပေးခဲ့ရပါသေးတယ် ...

အဲဒီ သုံးလေးရက် အတွင်းမှာ ပဲ မိုးဂျာနယ် အမှတ်(၂)အတွက် မရေးလိုက်ရဘဲ ပျက်ကွက်ခဲ့ရ တဲ့ ‘ရွာရိုးကိုးပေါက်’ကိုလည်း မိုးဂျာနယ် အမှတ် ၃ အတွက် အချိန်မီအောင် မြန်မြန်ထက်ထက်နဲ့ ခပ်သွက်သွက် ရေးပေးခဲ့ရပြန်ပါတယ်။

အဲဒီလို ရေးလိုက်သားလိုက်၊ ပြေးလိုက် လွှားလိုက်နဲ့ မနားမအားရ အောင် ဖြစ်နေတုန်းမှာ ပဲ ရန်ကုန်ကို မမျှော်လင့်ဘဲ ရောက်လာကြတဲ့ ရ

ပ်ဝေးဧည့်သည် နှစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြုပြီး ရွာရိုး ကိုးပေါက် လျှောက်ခဲ့ရောက်ခဲ့ရ ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီ ရပ်ဝေးဧည့်သည် နှစ်ယောက်က တော့ တခြား သူတွေမဟုတ်ပါဘူး။ မန္တလေးက တောင်လေးလုံးဆရာတော် ကိုပညာ(အမရပူရ)နဲ့ မော်စကို ရေဒီယို အသံလွှင့်ဌာနက ရုရှားအမျိုးသမီး မစ္စဂါလီနာဆိုတဲ့ ‘မစိန်တင်’ပါပဲ။

အထက်အောက်၊ အညာအကြောက စာပေဆရာတွေအားလုံး သိပြီးဖြစ်ကြတဲ့ အတိုင်း ကိုပညာ(အမရပူရ)ဟာ စာပေနဲ့ အနုပညာ မြတ်နိုးသူတွေအတွက် နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဖွယ်ရာဖြစ်တဲ့ တောင်လေးလုံးကို မရောက်သေးရင် မန္တလေးကို မရောက်သေးဘူးဆိုတဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ကြွေးကြော်သံ လက်သုံးစကားအတိုင်း ကျွန်တော်ဟာ မန္တလေးရောက်တိုင်း တောင်လေးလုံးကို မရောက်ရောက် အောင် သွားပြီး ဆရာတော် ကိုပညာကို ဖူးမြော်လေ့ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့် အခုလို ဆရာတော်ကိုပညာ ရန်ကုန်ကို ကြွလာတဲ့ အခါမှာ ဆရာရင်း၊ ဒကာရင်း ဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ရန်ကုန်မှာ ဆရာတော် သွားလေရာနောက်က ‘ကပ္ပိယ’အဖြစ်နဲ့ တကောက် ကောက်လိုက်ပြီး ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုစုဖို့ တာဝန်ရှိနေပါတယ်။ (ဒီနေရာမှာ ကပ္ပိယဆိုတဲ့ အတိုင်း ဆရာတော်အတွက် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းတဲ့ ဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇဉ် ချို့ချဉ်ရသာတွေကိုလည်း ဆရာတော် ဘုဉ်းပေးပြီးတဲ့ အခါ ကပ္ပိယ ကျွန်တော်ပါ ကပ္ပိလို့ ရတာပေါ့ ခင်ဗျာ)။

ဒီတစ်ခေါက် ဆရာတော်ကိုပညာ ရန်ကုန်ကြွလာခဲ့တာဟာ ‘ရေကန် အသင့်ကြာအသင့်’ ဆိုသလိုပါပဲ။ ရန်ကုန်က စာရေးဆရာ စာပေသမားတွေ အားလုံးလိုလိုနဲ့ တစ်နေရာတည်းမှာ ပဲ စုံစုံညီညီ တွေ့သွားရပါတယ်။ အဲဒီနေရာကတော့ တခြားမဟုတ်ပါဘူး။ မနှစ်က (၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်)

မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့မှာ ကွယ်လွန်သွားရှာခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာမ မိုးမိုး (အင်းလျား) ရဲ့ တစ်နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ် ဆွမ်းကျွေးတရားနာတဲ့ အခမ်းအနားကို မတ်လ ၁၇ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့က ကျင်းပခဲ့ ရာမှာ ဆရာတော် ကိုပညာနဲ့ ရန်ကုန်က စာရေးဆရာ၊ စာပေသမားတွေအားလုံး တစ်စုတစ်ဝေး တည်း ဆုံတွေ့ခဲ့ကြပါတယ်။

မိုးမိုး(အင်းလျား) ကွယ်လွန်တဲ့ တစ်နှစ်မြောက် အခမ်းအနားမှာ အခုလို ဆရာတော် ကိုပညာ မမျှော်လင့်ဘဲ ကြွရောက်လာတဲ့ အတွက် အားလုံးက ဝမ်းပန်းတသာနဲ့ ဆီးကြိုဖူးမြော်ကန်တော့ကြပါ တယ်။ အဲဒီနေ့က အဲဒီအခမ်းအနားမှာ ရောက်နေကြတဲ့ စာရေးဆရာ ကဗျာဆရာ တွေဟာလည်း အားလုံးလိုလို ဆရာတော်ကိုပညာရဲ့ တောင်လေးလုံးကို တစ်ခေါက်မှ မရောက်ဖူးကြတဲ့ သူတွေချည်း ပါပဲ။ ဒီကြားထဲက တောင်လေးလုံးကို တစ်ခေါက်မှ မရောက်ဖူးသေးတဲ့ မစန္ဒာက ‘တပည့်တော်လည်း တောင်လေးလုံးကို ကြိုးစားပြီး ရောက်အောင် လာခဲ့ပါဦးမယ် ဘုရား ...’လို့ ဆရာတော်ကို ရိုရိုသေသေ လျှောက်ထားခဲ့သလို ဆရာတော်ကလည်း မစန္ဒာကို လာဖြစ်အောင်လာခဲ့ဖို့ အားရ ဝမ်းသာ ဖိတ်ကြား သွားခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနေ့က တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် (ဦး)ကျော်ခင်မြင့်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဆရာတော်ကိုပညာကို နေ့ဆွမ်းကပ်ဖို့ ပင့်ဖိတ်ထားပါတယ်။ အဲဒီ(ဦး)ကျော်ခင်မြင့်ဟာ လောလောဆယ်ဆယ် ဆရာတော် ရေးသားပြုစုထားတဲ့ ‘တောင်သမန်ဒေသမှ သမိုင်းဝင်နေရာဌာနများ ’ ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကို ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေဖို့ စီစဉ်နေတဲ့ ထုတ်ဝေသူ စာပေသမား တစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။

သူက ဆရာတော်ကို ဆွမ်းစားပင့်ရာမှာ ဆရာတော်ခေါ်ချင်တဲ့ စာ

ရေးဆရာတွေကိုပါ ခေါ်လာနိုင်ပါတယ်လို့ ကြိုတင် လျှောက်ထားခဲ့တဲ့ အတွက် အဲဒီနေ့က မိုးမိုး(အင်းလျား)ရဲ့ နှစ်ပတ်လည် အခမ်းအနားအပြီးမှာ (ဦး)ကျော်ခင်မြင့်ရဲ့ နေအိမ်ရှိရာ အင်းလျားရိပ် သာလမ်းကို ဆရာတော်နှင့် အတူ ကျွန်တော်တို့ တစ်တွေ တစ်စုတစ် ဝေးကြီး လူ့ပဝေလောက် ကားနှစ်စီးနဲ့ လိုက်လာ ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီ လူစု လူဝေးထဲမှာ ဒဂုန်တာရာ၊ ပါရဂူ၊ လေသူရဲတစ်ဦး၊ ဒေါက်တာ မျိုးသန့် တင်၊ ဆောင်းဝင်းလတ်၊ ခင်ဆွေဦး၊ သင်းမြစန္ဒီ၊ ခင်ဆွေမြင့်နဲ့ နေဝင်းမြ င့်၊ စိုးမြင့်လတ်၊ ကိုတင်ဆင့်စတဲ့ စာရေးဆရာတွေ ‘တစ်လှေကြီး’ပါလာကြပါတယ်။

ဆရာတော်ကိုပညာကို အကြောင်းပြုပြီး လိုက်ပါလာကြတဲ့ ကျွန် တော်အပါအဝင် စာပေ ဒါယကာ ဒါယိကာမတွေဟာ အဲဒီနေ့က မမျှော် လင့်ဘဲ (ဦး)ကျော်ခင်မြင့်အိမ်မှာ စာပေဝိုင်းကလေး တစ်ဝိုင်းဖြစ် သွားခဲ့ကြပါတယ်။ မှော်ဘီမဲဇာမှာ စာပေဖခင်ကြီးအဖြစ်နဲ့ တစ်ကိုယ်တ ည်းနေနေရလို့ ဒဂုန်တာရာက အခုလို စာပေသမားတွေနဲ့ သီးခြား လွတ် လပ်စွာ ကြုံတုန်းကြုံခိုက်မှာ ‘စာအကြောင်း ပေအကြောင်း ဝိုင်းဖွဲ့ပြီး ပြောကြရအောင်ဗျာ’ဆိုတဲ့ အဖွင့်အမှာ စကားနဲ့ စာပေဝိုင်းကလေး တစ် ဝိုင်းဖြစ်အောင် လှုံ့ဆော်ဖန်တီးခဲ့ပါတယ်။ ဒါနဲ့ မော်ဒန်ကဗျာနဲ့ မော်ဒန် ဝတ္ထုကအစ၊ ခေတ်ပြိုင်ခံစားမှုနဲ့ ရင်ခုန်သံ၊ ရန်ခုန်ပွင့်စတဲ့ ဝေါဟာရ တွေကနေပြီး ‘ဆေးရောင်စုံ ဒဂုန်တာရာ’ စာအုပ် အကြောင်းပါ စာပေ အကြောင်း သောင်းမြောင်းထွေလာ ဆွေးနွေးကြတာတွေက အင်မတန် မှ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလှပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကတော့ အဲဒီနေ့က အဲဒီစာပေ ဆွေးနွေးပွဲက လေးကို မမျှော်လင့်ဘဲ တက်ရောက်ခဲ့ရလို့ မျက်မှောက်ခေတ်စာပေ ရေ စီးကြောင်းရဲ့ အတိမ်အနက်ကို အတော်အတန် ထိတွေ့ စမ်းသပ်ခဲ့ရသ

လို ဂျပန်၊ အမေရိကန်၊ အင်္ဂလန်စတဲ့ နိုင်ငံခြား တက္ကသိုလ်ကြီးတွေမှာ လေးငါးနှစ် အမှုထမ်းခဲ့ပြီး လွန်ခဲ့တဲ့ လေးငါးလကမှ မြန်မာနိုင်ငံကို ပြန်လည် ရောက်လာခဲ့တဲ့ ဒေါက်တာသန်းထွန်း (အငြိမ်းစား သမိုင်းပါမောက္ခ)နဲ့ မထင်မှတ်ဘဲ အဲဒီပွဲကလေးမှာ ဆုံခဲ့ရလို့ အကြီးအကျယ် ဝမ်းသာ ကျေနပ်ခဲ့ရပါတယ်။

ဒေါက်တာသန်းထွန်းဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၄၅ နှစ်လောက်ကတည်းက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပရဂုဏ်အတွင်းမှာ ကျွန်တော်နဲ့ ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ကြတဲ့ မိတ်ဟောင်း ဆွေဟောင်း၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟောင်းကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ မန္တလေးတက္ကသိုလ် သမိုင်းပါမောက္ခအဖြစ် တာဝန်ယူနေရာက ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုယူနီဗာစတီမှာ ဧည့်သည်တော် ပါမောက္ခအဖြစ် အမှုထမ်းဖို့ သွားခါနီး လွန်ခဲ့တဲ့ လေးငါးနှစ်က မန္တလေးမှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ နှုတ်ဆက်ပွဲမှာ နောက်ဆုံးတွေ့လိုက်ရတဲ့ ဒေါက်တာ သန်းထွန်းကို ခုမှ ပြန်ပြီး တွေ့ရတာပါပဲ။

အဲဒီနေ့က ခင်ဆွေဦးရဲ့ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ ဒေါက်တာသန်းထွန်းက ‘စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်တော့မယ်ဆိုရင် (၁) စာရေးသူရဲ့ အမည် (အပြည့်အစုံ) (၂)စာအုပ်အမည် (၃)ပုံနှိပ်တဲ့ ခုနှစ် (၄) ထုတ်ဝေဖြန့်ချိတဲ့ အသင်းအဖွဲ့နဲ့ (၅) စာအုပ်ရဲ့ အဓိက အကြောင်းအရာ စကားတွေကို ဂရုပြု မှတ်သား လေ့လာသင့်ကြောင်း ‘ဩဝါဒစကား ပြောကြားသွားတာလည်း မှတ်သားစရာပါပဲ။

အဲဒီနေ့က အဲဒီလို စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ စာပေဝိုင်းကလေးဟာ ညနေ လေးနာရီထိုးခါနီး မှ ပဲ နိဂုံးချုပ် အဆုံးသတ်သွားခဲ့ပါတယ်။

နောက်တစ်ရက် မတ်လ ၁၈ တနင်္လာနေ့မှာ တော့ ကျွန်တော် ကြိုတင် စီစဉ်ထားတဲ့ အတိုင်း ဆရာတော်ကိုပညာကို ‘မိုး’ဂျာနယ်က ပင့်ဖိ

တ်ပြီး ဆွမ်းကပ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဆွမ်းကျွေးပွဲကလေးကို လည်း စည်စည် ကားကား ဖြစ်အောင် မိုးဂျာနယ်က သခင်အောင်ဖေတို့ မိသားစုနဲ့ မိုးအ ယ်ဒီတာများ အပြင် ဆရာတော်ကိုပညာနဲ့ ရင်းနှီးပြီးသားဖြစ်တဲ့ ချစ်ဦး ညိုနဲ့ ကိုကောင်းမြင့် (ယောမင်းကြီး)တို့ နှစ်ယောက်ကိုပါ ကျွန်တော် ဖိ တ်ကြားခဲ့ပါတယ်။ (အဲဒီမှာ ကျွန်တော်က ကပွိယချုပ် ဖြစ်သွားပြီး သူ တို့ နှစ်ယောက်ကတော့ လက်ထောက်ကပွိယ (၁)နဲ့ (၂) ဖြစ်သွားတာပေါ့ဗျာ။)

အဲဒီပွဲကလေးမှာ လည်း လူထုဦးလှနဲ့ လူထုဒေါ်အမာအကြောင်းက စပြီး မန္တလေးက စာရေးဆရာ စာပေသမားတွေအကြောင်းနဲ့ စာအုပ်ဆို င်တွေအကြောင်း သောင်းပြောင်းထွေလာ ပြောကြရင်းက သခင်အောင် ဖေရဲ့ ‘ဖဆပလ ကိုယ်တွေ့သမိုင်း’ တစ်ပိုင်းတစ်စကိုလည်း ကျွန်တော် တို့ ကြားနာခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီနေ့က မိုးဂျာနယ်မှာ ဆရာတော် ကိုပညာရော၊ ကပွိယတွေရော မိုးအယ်ဒီတာတွေပါ ဆွမ်းကွမ်းကိစ္စ ပြီးသွားတဲ့ နောက် ဆရာတော်ကို ဆရာဦးမောင်မောင်တင် နေထိုင်တဲ့ ရန်ကင်း တိုက်ခန်း လိုက်ပို့ခဲ့ရပါ တယ်။ အဲဒီမှာ ဆရာဦးမောင်မောင်တင်က အမြတ်တနိုး အမှတ်တရ သိမ်းဆည်းထားတဲ့ ရတနာပုံခေတ် နန်းတော်တည်ဆောက်တဲ့ ပုံစံ ပုရ ပိုက်ကြီး ထုတ်ပြလို့ အနီးကပ် လေ့လာခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ နန်းတော်ပုံစံကို စကေးကိုက်ဆွဲထားတာမို့ အခုခေတ် အိမ်ပုံစံ BLUE PRINT သဘောမျိုး ပါပဲ။ သမိုင်း ဆရာတစ်ဦးရဲ့ အဆိုအရ အဲဒီပုရပိုက်ကြီးဟာ တစ်လက်မ ပတ်လည်ကို ကျပ်ငွေတစ်သိန်းလောက် တန်ဖိုးရှိတယ်လို့ သိခဲ့ရပါတ ယ်။

နောက်တစ်နေ့ မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့မှာ တော့ ဆရာတော်ကိုပညာကို

ကလျာမဂ္ဂဇင်းက ကိုစိန်ကြီးနဲ့ ကလျာ(ဝိဇ္ဇာ သိပ္ပံ)တို့ ဇနီးမောင်နှံက ဆွမ်းပင့်ပြီး ကျွေးပါတယ်။ အဲဒီနေ့က ကျွန်တော့် မှာ ဝါပြာနီ မဂ္ဂဇင်းအတွက် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် အပြီးသတ်အောင် ရေးနေရတာနဲ့ ဆရာတော် နောက်က ကပွိယအဖြစ်နဲ့ မလိုက်နိုင်တော့ဘဲ တစ်ဖူနာသွားခဲ့ပါတယ်။ ဆရာတော် ကိုပညာဟာ ၂၀ ရက်နေ့ ညနေ ၅ နာရီ အမြန်ရထားနဲ့ မန္တလေးကို ပြန်ကြွသွားပါတယ်။ အဲဒီနေ့ကလည်း နေ့ခင်း ၂ နာရီလောက်မှာ ဆရာတော်တည်းတဲ့ မဟာဗန္ဓုလလမ်းက ရန်ကင်း ရုပ်ရှင်တိုက်ကို သွားပြီး ဆရာတော်ကို နှုတ်ဆက်ရုံပဲ နှုတ်ဆက်ခဲ့ရပါတယ်။ ညနေရထားဆင်းတဲ့ အချိန်မှာ အခမ်းအနား တစ်ခု တက်ဖို့ ရှိနေတာနဲ့ ဆရာတော်ကို လိုက်မပို့နိုင်ခဲ့ဘူး။

အဲဒီနေ့မတ်လ ၂၀ ရက် ညနေ ၅ နာရီမှာ ကျွန်တော် တက်ရောက်ခဲ့ရတဲ့ အခမ်းအနား ကလည်း စာပေအခမ်းအနား တစ်ခုပါပဲ။ တခြားမဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ မော်စကို အသံလွှင့်ဌာနမှာ သတင်းထုတ်လွှင့်သူအဖြစ် အမှုထမ်းနေတဲ့ ရုရှားအမျိုးသမီး မစ္စက်ဂါလီနာ မီနီနာ (မြန်မာနာမည် မစိန် တင်)နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာပေပွဲကလေးတစ်ခုပါပဲ။

မစိန်တင်ဟာ ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ နှစ်လောက်က မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မြန်မာစာ ဌာနမှာ မြန်မာစာပေနဲ့ မြန်မာဘာသာ စာလာသင်ကြားသွားခဲ့သူပါ။ အဲဒီတုန်းက သူနဲ့ အတူ ‘မလှကျော့’ဆိုတဲ့ ရုရှားအမျိုးသမီးတစ်ယောက်လည်း ပါတယ်။ အဲဒီကတည်းက မစိန်တင်နဲ့ မလှကျော့တို့ ဟာ မြန်မာစာရေးဆရာ စာပေသမားတွေနဲ့ အလွန်ရင်းနှီးခဲ့ကြပါတယ်။

အခု မစိန်တင် မြန်မာနိုင်ငံကို ရောက်လာခဲ့တာကတော့ သူဘာသာပြန်တဲ့ မြန်မာဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ်စာအုပ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပါပဲ။

ကျွန်တော်ဟာ မစိန်တင်နဲ့ ၁၃ ရက်နေ့က တစ်ကြိမ်၊ ဆိုဗီယက် ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ ဧည့်ခံပွဲမှာ လည်း ဆုံခဲ့ရပြီးပါပြီ။ အဲဒီနေ့က ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာ ရုရှားဘာသာနဲ့ ပြန်ဆိုထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ မြန်မာဝတ္ထုရှည်၊ ဝတ္ထုတိုများ နဲ့ ကဗျာစာအုပ်များ အကြောင်းကို စိတ်ပါဝင်စားစရာ ပြောပြ သွားခဲ့ပါ တယ်။ မစိန်တင်ဟာ ကွယ်လွန်သူ မိုးမိုး(အင်းလျား)နဲ့ အရမ်းခင်မင်ရင်းနှီးပြီး မိုးမိုးရဲ့ ‘ပျောက်သောလမ်းမှာ စမ်းတဝါး’ကို ရုရှားဘာသာပြန်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ၁၃ ရက်နေ့က ဧည့်ခံပွဲမှာ မစိန်တင်ဟာ မိုးမိုး(အင်းလျား)အကြောင်း ပြောရင်းနဲ့ ရင်ထဲက ဆို့နင့်ပြီး မျက်ရည်တောင် ကျခဲ့တာ တွေ့ရပါတယ်။

မစိန်တင်ဟာလည်း တောင်လေးလုံးက ကိုပညာလိုပါပဲ။ ဒီတစ်ခေါက် ရန်ကုန်ရောက်ရတာ တမင်ချိန်းထားတဲ့ အတိုင်းပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့က မိုးမိုး(အင်းလျား)ရဲ့ နှစ်ပတ်လည် ကွယ်လွန်တဲ့ အထိမ်းအမှတ်ပွဲမှာ မစိန်တင် ရောက် လာပြီး၊ မြန်မာစာရေးဆရာ၊ ဆရာမတွေနဲ့ စုံစုံညီညီ တွေ့သွားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနေ့က ဒဂုန်တာရာနဲ့ တွေ့တော့ မစိန်တင်က ‘မလှကျော့က ဒဂုန်တာရာနဲ့ တွေ့ရင် နမ်းပါလို့ မှာ လိုက်တယ်’ဆိုပြီး ဒဂုန်တာရာကိုနမ်းတဲ့ မြင်ကွင်းကလေးကလည်း ကြည်နူးစရာ ကောင်းလှပါတယ်။

အခုတစ်ခါ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့မှာ မစိန်တင်ဟာ မြန်မာစာရေးဆရာ ဆရာမတွေကို ဖိတ်ကြားပြီး သူ့ဘာသာပြန်ခဲ့တဲ့ မြန်မာဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ်စာအုပ်တွေ လက်ဆောင်ပေးပါတယ်။ အဲဒီအခမ်းအနားမှာလည်း ဆရာဦးသုခကို မစိန်တင်က ပဝါနှစ်စအသာချပြီး ဂါရဝပြု ပူဇော် ကန်တော့ခဲ့တာကို မြင်ရတာဟာလည်း မြန်မာ စာရေးဆရာများအတွက် စိတ်လှုပ်ရှားစရာ၊ ဂုဏ်ယူစရာ ကောင်းလှပါတယ်။ မစိန်တင် ရုရှားဘာသာပြန်ပြီး ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ မြန်မာဝတ္ထုတိုတွေက တော့ မိုးမိုး(

အင်းလျား) ကြူကြူသင်း၊ မစန္ဒာ၊ တက္ကသိုလ်မြစိမ်း၊ မအေးလေး၊ ခင်နှင်းယု၊ မနှင်းဖွေး၊ ခင်သူသူဝင်း၊ ခင်မြဇင်၊ ဝင်းဝင်းလတ်၊ မမိုးဖြူ၊ ခင်လှိုင်ကြူနဲ့ တက္ကသိုလ် မအေးလေး တို့ ရဲ့ ဝတ္ထုတိုတွေပါတဲ့ စာရေးဆရာမ ၁၄ ယောက်ရဲ့ ဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ်ပါပဲ။

အဲဒီလို ပွဲဆက်တွေများ ပြီး ရွာရိုးကိုးပေါက် တစ်လလုံး လျှောက်သွားနေခဲ့ရတဲ့ ကျွန်တော် ဟာ မအားလပ်တဲ့ ကြားထဲက ကြားဖြတ်ပြီး ကိုထွန်းညွန့်ဦးရဲ့ ဈာပနကို မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့က လိုက်ပို့ခဲ့ရပါသေးတယ်။ ဒါတင်ပဲလား ဆိုတော့ မဟုတ်သေးဘူး ခင်ဗျ၊ မတ်လကုန် နောက်ဆုံးရက် ဖြစ်တဲ့ မနေ့က ၃၁ ရက်နေ့ကလည်း အင်မတန် ရင်းနှီးခဲ့တဲ့ နံ့သာဦးသန်းဆွေရဲ့ နှစ်ပတ်လည် ကွယ်လွန်တဲ့ ဆွမ်းကျွေးပွဲကို ‘ဝိုင်းပိတ်’အဖြစ်နဲ့ ရောက်ခဲ့ရပါသေးတယ် ခင်ဗျား။

သာဓုခေါ်ပြီးရင် ပွဲသိမ်းသင့်ပါပြီ

ဧပြီလထဲမှာ ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့ရတဲ့ တစ်နေရာကတော့ ဆရာသာဓုရဲ့ ဈာပနပါပဲ။

ဆရာသာဓုဟာ ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့က သင်္ကန်းကျွန်း သာဓုခြံထဲမှာ ပဲကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ဟာ နောက်တစ်နေ့ (ဧပြီလ ၈ ရက်၊ တနင်္လာနေ့) မနက် ၁၁ နာရီလောက် ထိ ဆရာသာဓု ကွယ်လွန်တဲ့ သတင်းကို လုံးဝ မသိရသေးပါဘူး။ အဲဒီနေ့မနက်က သတင်းစာမှာ နာရေးကြော်ငြာပါပေမယ့် အိမ်မှာ သတင်းစာမယူလို့ မဖတ်ရတဲ့ အတွက် ဆရာသာဓုရဲ့ နာရေး သတင်းကို အစအနတောင် မသိခဲ့ရပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ ကြုံကြိုက်ပြီး တိုက်ဆိုင်ချင်တော့ အဲဒီနေ့မနက်က ၁၁ နာရီလောက်မှာ ကျွန်တော် ဟာ ကျွန်တော်နဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ချင်း အင်မတန် ခင်မင်ရင်းနှီးပြီး ကျွန်တော့်ရဲ့ ပုဂ္ဂလိက ဆရာဝန်လို ဖြစ်နေတဲ့ တာမွေ ၁၆၅ လမ်းက ဒေါက်တာတင်ထွန်းရဲ့ ဆေးခန်းကို ရောက်သွားပါတယ်။

အဲဒီလို ရောက်သွားရတဲ့ အကြောင်းရင်းကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်ရက် နှစ်ရက်အတွင်းက ညဘက်မှာ တီဗွီကြည့်ရင်းနဲ့ မျက်စေ့ထဲမှာ မူးနောက်နောက်ဖြစ်ပြီး ခေါင်းထဲက မိုက်ခနဲ ဖြစ်နေလို့ နှလုံးနဲ့ သွေးတိုး စမ်းသပ်ပြီး ဆေးစစ်ကြည့်ဖို့ ပါပဲ။

ကျွန်တော့်ကို စမ်းသပ်စစ်ဆေးပြီး ဒေါက်တာတင်ထွန်းက ဆရာကြီး ဒီနေ့ ‘သတင်းစာ ဖတ်ပြီးပြီလား’လို့ မေးပြီး ကျွန်တော်က ‘မ ဖတ်ရသေးဘူး၊ ဘာသတင်းထူးလို့ လဲ’ဆိုတော့ ဆရာသာဓု တစ်ယောက် ကြွသွားပြီလို့ ပြောရင်း သတင်းစာလာပေးတာနဲ့ ကောက်ကြည့်လိုက်တော့ ဆရာသာဓု မနေ့က ကွယ်လွန်သွားကြောင်း သိလိုက်ရပါတယ်။

ဒါနဲ့ ဒီနေ့ ညနေဘက် ၅ နာရီလောက်မှာ သဗန်းကျွန်းက သာဓုခြံကို ကျွန်တော် တစ်ခေါက် မှ မရောက်သေးဘူး။

ဆရာသာဓုနဲ့ သုမောင်တို့ သားအဖ ဝင်ဒါမီယာက ပြောင်း လာပြီးမှ သဗန်းကျွန်းက သာဓုခြံ ကို ကျွန်တော် တစ်ခေါက်မှ မရောက်သေးပါဘူး။

အခု ဆရာသာဓု ဆုံးမှ ရောက်တော့တာပါပဲ။

ကျွန်တော်ရောက်သွားတော့ စာပေနယ်က လူငယ်စာရေးဆရာ၊ ပန်းချီဆရာတွေအပြင် ရုပ်ရှင်သမားတွေနဲ့ သခင်ဟောင်းကြီးတွေပါ ရောက်နေကြတာ တွေ့ရပါတယ်။

ဆရာကြီး ဦးသုခ၊ ဆရာတက်တိုးနဲ့ ဆရာမ ဒေါ်နုယဉ်တို့ ဇနီးမောင်နှံလည်း နေ့ခင်းဘက်က လာသွားကြတယ်လို့ သိရပါတယ်။

ကျွန်တော်လည်း မောင်ဝဏ္ဏတို့ ၊ သုမောင်တို့ နဲ့ စကားပြောရင်း မောင်ဝဏ္ဏဇနီး မချိုက ဝမ်းနည်းမှတ်တမ်းစာအုပ် လာပေးလို့ ဆရာသာဓုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရုတ်တရက် ခေါင်းထဲက ပေါ်လာ ကာ စာလေးရေးပေးခဲ့ပါတယ်။

ဆရာ-

လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ နှစ်ကျော်က ဆရာနဲ့ ကျွန်တော် နှစ်ဦးတည်း အင်းစိန် ရွာမ အုတ်စက်ရုံမှာ အာဇာနည်နေ့ အကြိုစာပေ ဟောပြောပွဲ သွား ဟောကြခဲ့ရတာ ဒီနေ့အထိ အမှတ်တရ ရှိနေဆဲပါ ဆရာ ...

ဟုတ်ပါတယ်၊ ဆရာသာဓုနဲ့ ကျွန်တော် နှစ်ယောက်တည်း ဟောခဲ့ရ တဲ့ အဲဒီရွာမအုတ်စက်ရုံ က စာပေဟောပြောပွဲကို ဒီနေ့အထိ ကျွန်တော် အမှတ်တရရှိနေပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက (၁၉၈၀) ကျွန်တော်ဟာ အပတ်စဉ်ထုတ်ဝေတဲ့ ရုပ်ရှင် သတင်းစဉ်ကို တာဝန်ယူ နေရတဲ့ အချိန်မို့ အဲဒီနေ့က အုတ်စက်ရုံ စာ ပေဟောပြောပွဲမှာ ကျွန်တော် အရင်ဟောပြီး ဆရာသာဓုကို ဘာမှ မပြောဘဲ တစ်ယောက်တည်း လစ်ပြန်လာခဲ့တယ်။

နောက်နှစ်ရက်လောက် အကြာ ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်းတိုက်မှာ ဆရာနဲ့ တွေ့ တော့ ဆရာက ‘မောင်ရင် အတော်ဆိုးတာပဲ၊ ဟိုနေ့က ကိုယ့်ကို တစ် ယောက်တည်း ထားခဲ့ပြီး ဘာကြောင့် လစ်ပြေးတာလဲ’လို့ ကြိမ်းပါတယ် ။

ကျွန်တော်က စပ်ဖြဖြနဲ့ ‘ဆရာ့ကိုကြောက်လို့ လစ်ပြေးတာ ဆရာရဲ့ ၊ တော်ကြာ ဟောပွဲမှာ ဆရာက အနှောင့်မလွတ်၊ အသွားမလွတ်တဲ့ စ ကားတွေ ထည့်ပြောနေရင် ကျွန်တော်ပါ အချောင်ခံ နေရမှာ စိုးလို့ ’ဆိုပြီး ပြန်ပြောတော့ ဆရာက သဘောကျလွန်းလို့ ‘အေး ... ဒါလည်း ဟုတ်တာ ပဲ’ဆိုပြီး အားရပါးရ ပါးစပ်ကြီးဖြပြီး တဟဲဟဲရယ်မောတာ ခု ထက်ထိ မြင်ယောင်မိပါသေးတယ်။

ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့ ဆရာသာဓုရဲ့ ဈာပနကတော့ စည်သလားမမေးနဲ့ လို့ ပြောရလောက် အောင်ပါပဲ။

ဆရာသာဓု ကိုယ်တိုင်က ဝါရင့် ရုပ်ရှင်ဆရာ၊ ဒါရိုက်တာနဲ့ သမ္ဘာရင့်

စာရေးဆရာကြီးတစ်ဦး ဖြစ်နေပြီးသားတွေ အားလုံးကလည်း နာမည်ကျော် စာပေ ရုပ်ရှင်နဲ့ ဂီတ အနုပညာသမားတွေ ဖြစ်နေ လေတော့ စာရေးဆရာ၊ ပန်းချီဆရာ၊ ဒါရိုက်တာ၊ ရုပ်ရှင် မင်းသား မင်းသမီး၊ အဆိုတော် အစရှိတဲ့ လိုင်းပေါင်းစုံက အနုပညာရှင်တွေ တော်တော်များများ လာကြပါတယ်။

အဲဒီအထဲမှာ ရက်ပေါင်း လပေါင်းများစွာ ကွဲကွာနေပြီး မမြင်မတွေ့ရတာ ကြာပြီဖြစ်တဲ့ ခင်မင် ရင်းနှီးသူတွေကိုလည်း မြင်ခဲ့ တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

တစ်ချိန်က အတူသွား အတူလာခဲ့ဖူးကြပြီး လူချင်းမတွေ့ရတာ နှစ်နဲ့ ချီပြီး ကြာနေပြီဖြစ်တဲ့ အဆိုတော် ကိုအံ့ကြီးကိုလည်း အဲဒီနေ့ကမှ ကျန်းကျန်းမာမာ တွေ့ရလို့ ဝမ်းသာအားရ စကားပြောခဲ့ရ ပါတယ်။

ဆရာသာဓုရဲ့ ဈာပနမှာ
'သာဓုအုပ်စု'ဆွေမျိုးသားချင်းတွေထက်ပိုပြီး လူထုရဲ့ အာရုံစိုက်မှုကို ခံခဲ့ကြရသူတွေကတော့ ပန်းချီဆရာတွေပါပဲ။

ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ အဲဒီနေ့က ဈာပနမှာ ကမ်းတဲ့ ယပ်တောင်မှာ ပန်းချီမောင်ငွေထွန်း ၂၅-၃-၉၁ ရက်နေ့က (ဆရာသာဓု မဆုံးခင် ၂ ပတ်လောက်)က ဆေးရုံပေါ်မှာ ရေးဆွဲပေးခဲ့တဲ့ ဆရာသာဓုရဲ့ နောက်ဆုံး ပုံတူကောက်ကြောင်း ပန်းချီတွေ့ခဲ့ရသလို ဆရာသာဓုရဲ့ ရုပ်ကလာပ် ခေါင်းရင်းဘက်မှာ ပန်းချီညှိဝင်းနဲ့ ခြေရင်းဘက်မှာ ပန်းချီမျိုးမြင့်တို့ ဆရာသာဓု ပုံတူပန်းချီကား တွေကို သားသားနားနား တွေ့ကြရလို့ ပါပဲ။

လူငယ်ပန်းချီ ဆရာနှစ်ယောက်ရဲ့ ပုံတူကားနှစ်ကားကို ယှဉ်ကြည့်လိုက်ရင် မောင်ညှိဝင်းရဲ့ လက်ရာက ဂန္ထဝင်မြောက်ပြီး၊ မျိုးမြင့်ရဲ့ လ

က်ရာကတော့ မော်ဒန်ဆန်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။

အဲဒီနေ့က ဆရာသာဓုရဲ့ ဈာပနပို့ပြီး အိမ်ပြန်ရောက်တော့ မိုးဂျာနယ်အတွက် ‘ရွာရိုး ကိုးပေါက်’ရေးဖို့ စဉ်းစားမိပါတယ်။

အဲဒီလို စဉ်းစားရင်း ၁၉၉၀-၉၁ ခုနှစ်အတွင်း တစ်နှစ်ကျော် ကာလကလေးမှာ ကွယ်လွန် အနိစ္စ ရောက်သွားခဲ့ရှာကြတဲ့ စာပေ၊ ရုပ်ရှင်၊ သဘင်၊ ဂီတ၊ ပန်းချီ စတဲ့ အနုပညာရှင်တွေကို စာနယ်ဇင်းတွေမှာ ရှာဖွေမွှေးနှောက်ပြီး နှစ်ချုပ်စာရင်း လုပ်ကြည့်လိုက်တော့ အားပါးပါး တကယ့်ကြောက်ခမန်းလိလိပါ ပဲ ခင်ဗျာ။

ဟုတ်ပါရဲ့ ။ မနှစ်က သင်္ကြန်စာမှာ ‘အနုပညာရှင်များ အပျက်အစီးများ အံ့’လို့ ဟောခဲ့လေသ လား မပြောတတ်ပါဘူး။

မနှစ်က ၁၉၉၀ မတ်လမှာ မိုးမိုး(အင်းလျား)ကစပြီး တစ်နှစ်ကျော် ကာလ ကလေးအတွင်း တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် အဆက်မပြတ် ကွယ်လွန်သွားရှာကြတဲ့ စာပေ၊ ရုပ်ရှင်၊ သဘင်၊ ဂီတ၊ ပန်းချီ စတဲ့ အနုပညာရှင်တွေဟာ မိုးဦးကျမှာ လေပြင်းတိုက်တဲ့ အခါ သရက်ပင်ပေါ်က သရက်သီး တွေ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ဖုတ်ခနဲ ကြွေကျသလို ကွယ်လွန်သွားလိုက်ကြတာများ ကြည့်ကြပါဦးဗျာ။

*မိုးမိုးအင်းလျား၊ ၄၆ နှစ်

၁၃-၃-၉၀။

*အညာတမာ၊ ၄၇ နှစ်

၁၃-၃-၉၀။

*စလင်းကျော်စွာ၊ ၆၉ နှစ်

၁-၄-၉၀။

*နံ့သာသန်းဆွေ၊ ၅၄ နှစ်

၂-၄-၉၀။

*ဦးကြီးခင်၊ ၇၆ နှစ်

၁၅-၄-၉၀။

*ပွင့်လန်း(သတ္တတွင်း)၊ ၅၄ နှစ်

၁၀-၄-၉၀။

*မန္တလာမြင့်(အဆိုတော်)

၃-၅-၉၀။

*ယူပီအိုင် ဦးဘသန်း၊ ၉၂ နှစ်

၁၉-၅-၉၀။

*စိုးနိုင်(မေတ္တာ)မိုး၊ ၆၆ နှစ်

၂၈-၆-၉၀။

*ယုဝတီကြည်ဝေ၊ ၆၅ နှစ်

၃၀-၆-၉၀။

*ဗဂျီအောင်စိုး၊ ၆၇ နှစ်

၆-၇-၉၀။

*ပြေငြိမ်း၊ ၂၉ နှစ်

၁၃-၇-၉၀။

*ဦးသော်ဇင်၊ ၈၃ နှစ်

၁၃-၉-၉၀။

*ဆရာဇော်ဂျီ၊ ၈၄ နှစ်

၂၆-၉-၉၀

*မြလှိုင်၊ ၇၁ နှစ်

၁၄-၁၀-၉၀။

*လက်ဝဲမင်းညို၊ ၈၄ နှစ်

၂၀-၁၁-၉၀။

*မင်းနွယ်၊ ၇၉ နှစ်

၂၂-၁၂-၉၀။

*မောင်နေဝင်း၊ ၆၁ နှစ်

၁၇-၁-၉၀။

*စောညိုစိမ့်၊ ၇၂ နှစ်

၁၆-၂-၉၀။

*မလေးလုံ၊ ၅၅ နှစ်

၂၈-၂-၉၀။

*မောင်ဇော်ယု(ရှုမဝ)၊ ၄၆ နှစ်

၂၃-၁၂-၉၀။

*ဖေမောင်သိန်း၊ ၂၆ နှစ်

၂၃-၁၀-၉၀။

*မြို့တော်သိန်းအောင်

*တင်အေးကျော် (ကသစ်ပန်)၊ ၆၂ နှစ်

၁၆-၃-၉၀။

*ထွန်းညွန့်ဦး၊ ၅၅ နှစ်

၂၀-၃-၉၀။

*ဆရာကြီးငွေစိုး၊ ၈၇ နှစ်

၂၇-၃-၉၀။

*သာဓု၊ ၇၄ နှစ်

၇-၄-၉၀။

ကဲ မိုးဂျာနယ်က အမှတ်တရ ဂုဏ်ပြုစုဆောင်း ဖော်ပြလိုက်တဲ့ ဈာပန နှစ်ချုပ် စာရင်းကို ကြည့်လိုက်ရင် တစ်နှစ်ကျော် အချိန်ကလေးအတွင်းမှာ ဆုံးရှုံးခဲ့ရတဲ့ အနုပညာရှင်တွေရဲ့ အရေ အတွက်ဟာ မနည်းလှဘူးဆိုတာ တွေ့ကြပါလိမ့်မယ်။

မိုးမိုးနဲ့ စပြီး သာဓုနဲ့ ဆုံးသွားခဲ့တဲ့ ဒီနှစ်ချုပ်စာရင်းအရ ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးများ ရဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း အလှူအတန်း သာရေးနာရေးကိစ္စ အဝဝမှာ ရေစက်ချ ပြီး အမျှဝေလိုက်လို့ သာဓုခေါ်ပြီးရင် အားလုံးပွဲသိမ်းပြီလို့ သတ်မှတ်ထားကြတာ ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့် အခုလို အနုပညာရှင်တွေ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်
ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက် သွားကြတဲ့ အဖြစ်အပျက်ကြီးဟာလည်း ‘သာဓု’
ခေါ်ပြီးရင် နောက်ဆုံးပိတ်ပွဲသိမ်းပြီးလို့ မှတ်ယူ ပါရစေခင်ဗျာ။
